KAJA BELIALS

MATEMAATIKA

TÖÖRAAMAT 1. KLASSILE

IV OSA

Kirjastus SKRIIBUS

Kaja Belials
Matemaatika tööraamat 1. klassile
IV osa

Kirjastus Skriibus kinnitab:
Tööraamat vastab põhikooli riiklikule õppekavale.

Retsenseerinud Viive Karelson, Hannes Jukk

Kunstnik: Elo Annion
Keeletoimetaja: Ester Kangur
Kujundaja ja küljendaja: Margus Kurm

Tallinn, 2017

© Kaja Belials ja kirjastus Skriibus
Illustratsioonid © Elo Annion, © Epp Margna (lk 52)

Kõik õigused on kaitstud. Ilma autoriõiguse omanike eelneva kirjaliku nõusolekuta ei ole lubatud ühtki selle tööraamatu osa paljundada ega levitada ühelgi viisil.

Kirjastus Skriibus
www.skriibus.ee

Trükitud AS Printon trükikojas

ISBN 978-9949-9640-1-7

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LAHUTAMINE 16-ST

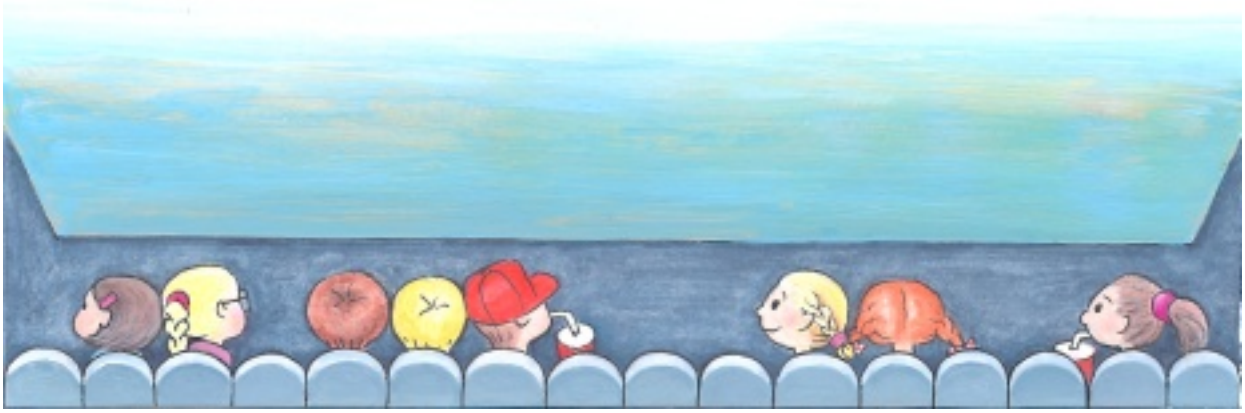

Kinos on ühes reas 16 istekohta. Filmi alguseni on veel pisut aega. Kaheksal istekohal istuvad juba pealtvaatajad. Mitu kohta on selles reas veel vaba?

16 – 8 = 8

Vastus. Selles reas on veel 8 vaba kohta.

16 – 8
16 – 6 = 10
10 – 2 = 8
16 – 8 = 8

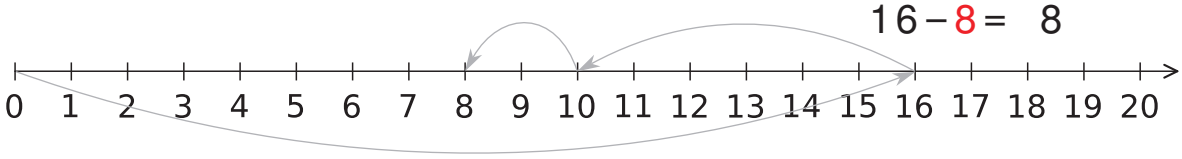

1. Arvuta.

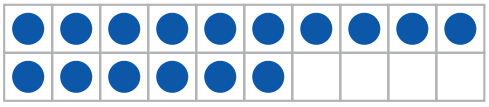

16 – 7 = 9

16 – 6 – 1 = 9

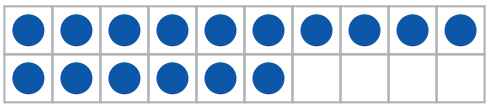

16 – 9 = 7

16 – 6 – 3 = 7

2. Arvuta.

16 – 9 = 7	16 – 8 = 8	14 – 7 = 7
16 – 7 = 9	15 – 8 = 7	15 – 6 = 9
15 – 7 = 8	15 – 7 = 8	14 – 6 = 8
14 – 9 = 5	14 – 8 = 6	14 – 5 = 9

3. Arvuta ja värvi diagrammis nelinurgad.

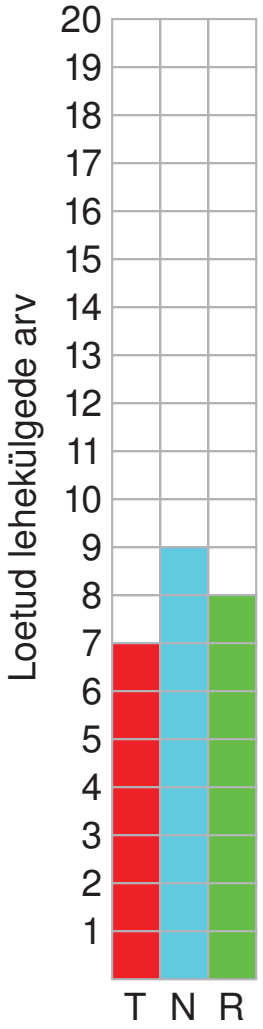

Emili luges koolivaheajal raamatut.

Teisipäeval luges ta 16 – 9 = 7 lehekülge.

Neljapäeval luges 16 – 7 = 9 ta lehekülge.

Reedel luges ta 16 – 8 = 8 lehekülge.

Millistel nädalapäevadel Emili raamatut ei lugenud?

esmaspäeval	laupäeval
kolmapäeval	pühapäeval

4. Lahenda salakiri. Saad teada raamatu nime, mida Emili luges.

14 – 7 =	7	I	16 – 7 =	9	S
16 – 8 =	8	K	11 – 6 =	5	U
12 – 6 =	6	P			

P	I	P	I		P	I	K	K	S	U	K	K
6	7	6	7		6	7	8	8	9	5	8	8

5. Emili luges raamatu läbi kahe nädalaga. Esimesel nädalal luges ta 11 peatükki. Teisel nädalal luges ta 2 peatükki vähem. Mitu peatükki luges Emili teisel nädalal?

1 1 – 2 = 9

Vastus. Teisel nädalal luges Emili 9 peatükki.

Mitu peatükki oli raamatus kokku?

1 1 + 9 = 2 0

Vastus. Raamatus oli kokku 20 peatükki.

LAHUTAMINE 17-ST JA 18-ST

1. Arvuta.

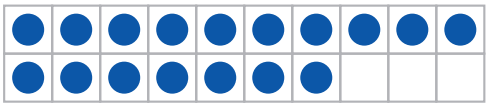

17 – 8 = 9

17 – 7 – 1 = 9

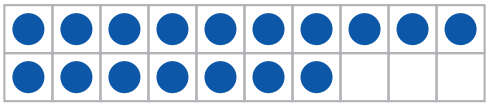

17 – 9 = 8

17 – 7 – 2 = 8

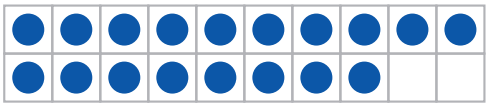

18 – 9 = 9

18 – 8 – 1 = 9

2. Arvuta. Kirjuta tehted ruudulisse vihikusse nii, et iga järgmine vahe oleks eelmisest ühe võrra väiksem.

	1	8	–	9	=	9	
	1	7	–	9	=	8	

14 – 9 = 5

13 – 9 = 4

15 – 9 = 6

18 – 9 = 9

12 – 9 = 3

16 – 9 = 7

17 – 9 = 8

11 – 9 = 2

3. Arvuta.

17 − 9 = 8	15 − 8 = 7	13 − 7 = 6
18 − 9 = 9	16 − 8 = 8	15 − 7 = 8
17 − 8 = 9	15 − 9 = 6	13 − 9 = 4
16 − 9 = 7	14 − 9 = 5	14 − 8 = 6

4. Kui kõrged on tornid? Arvuta.

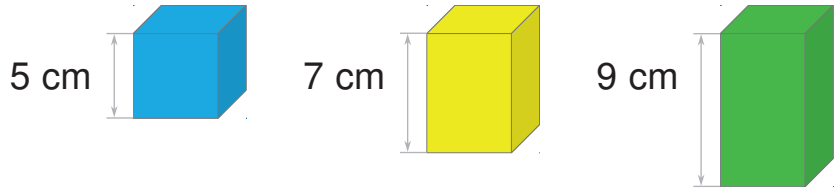

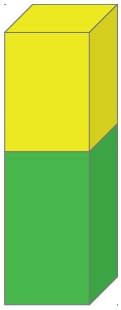

7 cm + 9 cm = 16 cm

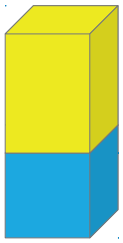

7 cm + 5 cm = 12 cm

5 cm + 9 cm = 14 cm

5. Loenda, mitu ruutu on sirglõik *AB* pikk. Joonesta sirglõik *CD*, mis on lõigust *AB* 9 ruutu lühem. Mõõda mitu sentimeetrit on sirglõik *AB* pikk.

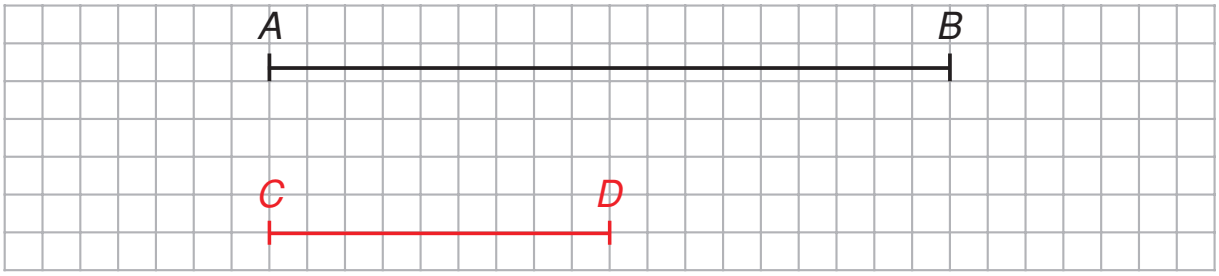

KORDAMINE

1. Arvuta.

18 − 9 = 9	16 − 8 = 8	14 − 9 = 5
9 + 9 = 18	7 + 7 = 14	7 + 8 = 15
17 − 8 = 9	17 − 9 = 8	15 − 6 = 9
8 + 9 = 17	6 + 8 = 14	8 + 5 = 13

2. Arvuta.

15 6 9	16 7 9	15 8 7	16 8 8
17 9 8	18 9 9	14 8 6	14 9 5
18 9 9 5 4 5	17 8 9 6 2 7	16 9 7 5 4 3	16 8 8 4 4 4

3. Arvuta ja võrdle: < , >, = .

16 16 13 + 3 = 12 + 4	7 6 13 − 6 > 14 − 8
18 19 9 + 9 < 20 − 1	7 8 16 − 9 < 15 − 7
14 13 7 + 7 > 19 − 6	9 5 17 − 8 > 14 − 9
12 12 20 − 8 = 6 + 6	9 9 18 − 9 = 12 − 3

4. Emili kodu lähedale ehitati 2 uut maja. Ühes majas oli 17 korterit. Teises majas oli 8 korterit vähem. Mitu korterit oli teises majas?

17 − 8 = 9

Vastus. Teises majas oli 9 korterit.

5. Kirjuta iga arvukolmikuga võrdused.

9	17	8
9 + 8 = 17		
8 + 9 = 17		
17 − 8 = 9		
17 − 9 = 8		

7	16	9
7 + 9 = 16		
9 + 7 = 16		
16 − 9 = 7		
16 − 7 = 9		

8	16	8
8 + 8 = 16		
16 − 8 = 8		

9	18	9
9 + 9 = 18		
18 − 9 = 9		

6. Joonista teine pool.

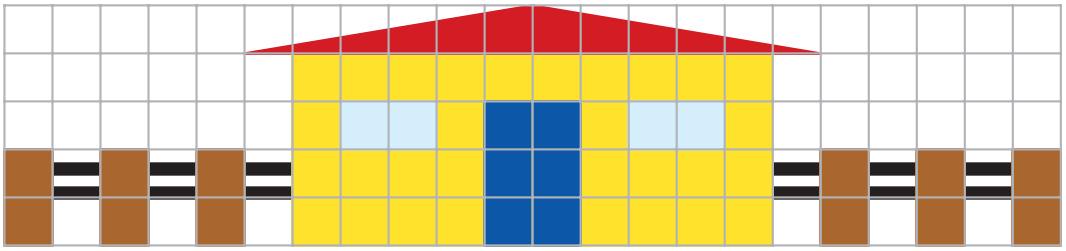

KORDAMINE

1. Arvuta ja värvi.

18 – 9 = 9

16 – 8 = 8

14 – 7 = 7

12 – 6 = 6

11 – 6 = 5

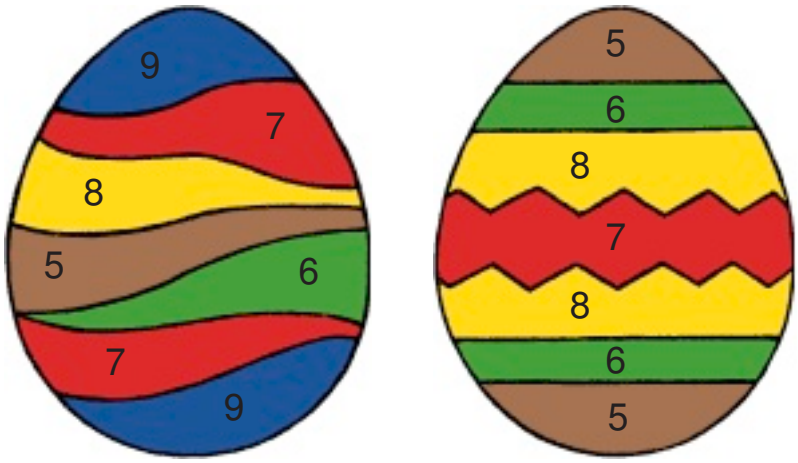

2. Lapsed värvisid mune. Nad värvisid 7 muna sibulakoortega kirjuks, 5 kaselehtedega roheliseks ja 6 muna munavärvidega roosaks.
Mida on iga tehtega arvutatud? Kirjuta tehete ette küsimused, arvuta ja kirjuta vastused.

• Mitu muna oli värvitud roosaks või kirjuks?

6 + 7 = 13

Vastus. Roosaks või kirjuks oli värvitud 13 muna.

• Mitu muna oli värvitud kirjuks või roheliseks?

7 + 5 = 12

Vastus. Kirjuks või roheliseks oli värvitud 13 muna.

• Mitu muna kokku lapsed värvisid?

7 + 5 + 6 = 18

Vastus. Lapsed värvisid kokku 18 muna.

3. Korvis oli 14 pühademuna. Liisu kinkis 5 muna vanaemale ja vanaisale. Mitu muna jäi korvi?

			1	4	–	5	=	9															
Vastus.			Korvi jäi 9 muna.																				

4. Sinises korvis on 16 muna. Punases korvis on 8 muna vähem. Mitu muna on punases korvis?

			1	6	–	8	=	8															
Vastus.			Punases korvis on 8 muna.																				

5. Hallis korvis on 7 muna. Kollases korvis on 9 muna rohkem. Mitu muna on kollases korvis?

			7	+	9	=	1	6															
Vastus.			Kollases korvis on 16 muna.																				

6. Ümbritse ringiga muna, mille Emili värvis.

- Sellel munal on arv, mis on väiksem kui 16 ja suurem kui 11.
- Sellel munal on sinised täpid.
- See muna ei ole äärmine.

Kirjelda ühte muna ja palu pinginaabril mõistatada, millist sa kirjeldad.

ARVUD 1–100

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

1. Lapsed lavastasid teatrikuu puhul etenduse ja kutsusid vanemad vaatama. Nad kirjutasid istekohtadele numbrid. Uuri nummerdatud istekohti. Mis on teisiti kui päristeatris?

2. Loe kõik arvud, mis on toolidele kirjutatud.

3. Värvi ruudud sama värviga, nagu on vastav tool teatrisaalis.

25 36 72 99 100 51 44 78 35 66

4. Kirjuta arvkiirele puuduvad arvud.

21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

42 43 44 45 46 47 48 49 50 51

59 60 61 62 63 64 65 66 67 68

91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

5. Järjesta arvud. Alusta kõige väiksemast.

47 49 43 45 41 51 → 41 43 45 47 49 51

21 41 71 51 61 91 → 21 41 51 61 71 91

18 27 33 24 30 21 → 18 21 24 27 30 33

6. Järjesta arvud. Alusta kõige suuremast.

29 59 39 89 79 99 → 99 89 79 59 39 29

78 74 70 73 79 72 → 79 78 74 73 72 70

76 67 45 32 54 23 → 76 67 54 45 32 23

7. Kirjuta igale arvule vahetult eelnev ja järgnev arv.

16	17	18	47	48	49	94	95	96
24	25	26	35	36	37	72	73	74
48	49	50	59	60	61	98	99	100
69	70	71	9	10	11	40	41	42

8. Jätka mustrit.

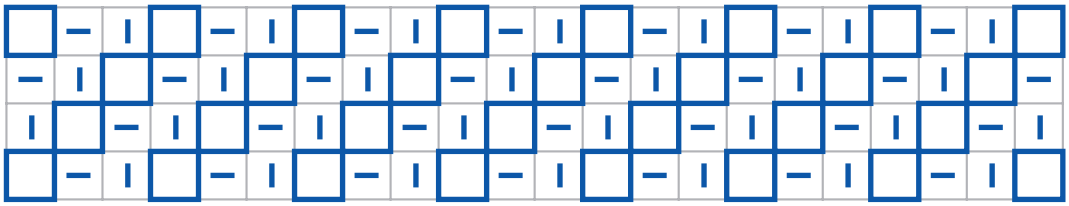

TÄISKÜMNED

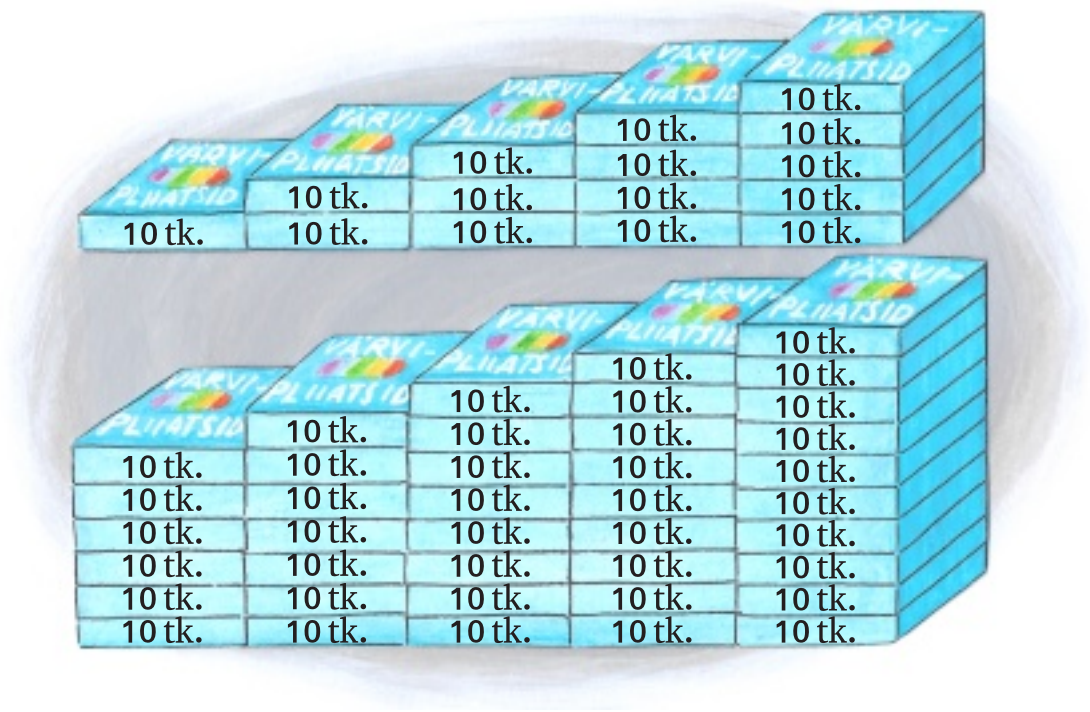

1. Uuri pliiatsikarpe ja kirjuta tabelisse õiged arvud ja sõnad.

Pliiatsikarpide arv	Pliiatsite arv	Arvsõna
1	10	Kümme
2	20	Kakskümmend
3	30	Kolmkümmend
4	40	Nelikümmend
5	50	Viiskümmend
6	60	Kuuskümmend
7	70	Seitsekümmend
8	80	Kaheksakümmend
9	90	Üheksakümmend
10	100	Sada

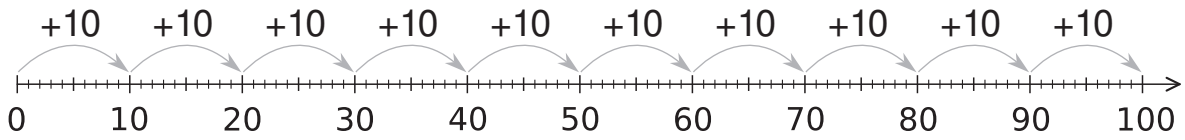

ARVUS SADA ON 10 KÜMNELIST.

2. Millise arvu kohal on lipukesed?

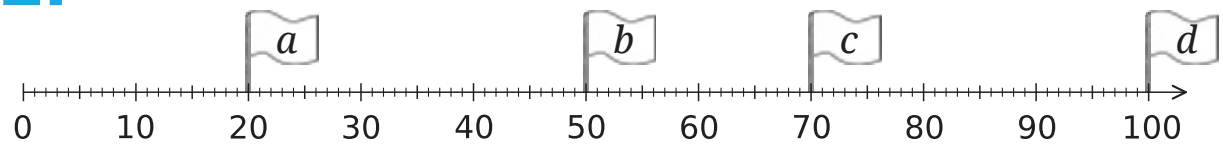

$a =$ 20 $b =$ 50 $c =$ 70 $d =$ 100

3. Mitu kümneliste rida on igal pildil? Mitu täppi on igas reas?
Kirjuta iga pildi alla täppide arv.

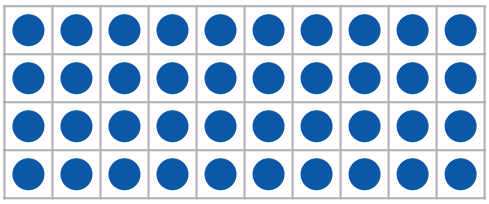

40

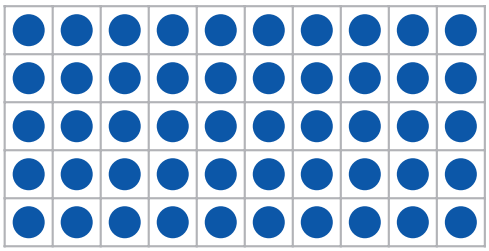

50

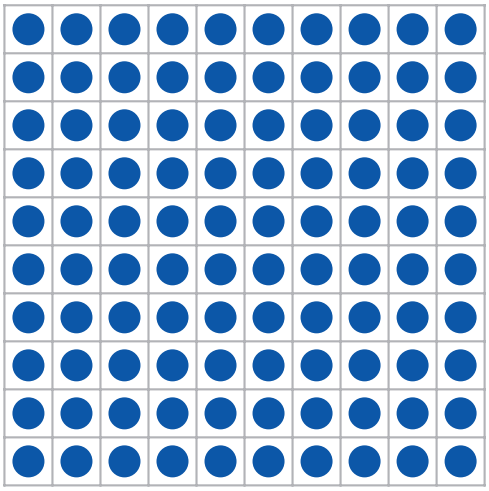

100

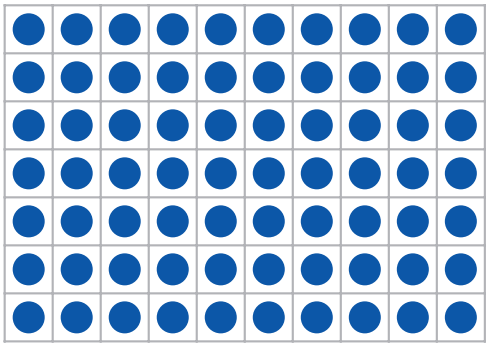

70

ÜHES KÜMNELISES ON 10 ÜHELIST.

TÄISKÜMNETE LIITMINE JA LAHUTAMINE

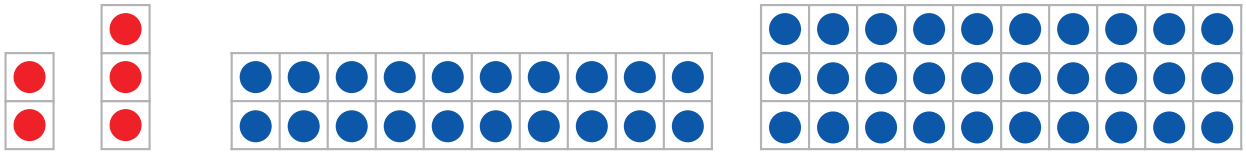

2 < 3 20 < 30

1. Võrdle: <, >, = .

20	>	10	60	>	20	80	>	20
30	<	50	50	<	70	60	>	50
70	<	80	80	>	50	70	<	90
10	<	40	30	=	30	30	<	60

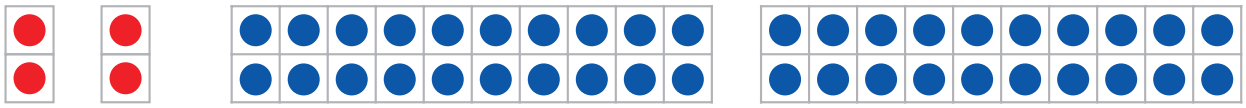

2 + 2 = 4 20 + 20 = 40

2. Arvuta.

2 + 1 = 3	6 − 1 = 5	70 − 20 = 50
20 + 10 = 30	60 − 10 = 50	40 + 50 = 90
7 + 1 = 8	8 − 4 = 4	90 − 60 = 30
70 + 10 = 80	80 − 40 = 40	50 + 50 = 100
10 + 90 = 100	90 − 70 = 20	100 − 40 = 60
10 + 40 = 50	70 − 60 = 10	40 + 30 = 70

3. Mitu senti on kokku?

30 s

60 s

60 s

70 s

4. Puhvetis müüdi maiustusi. Kui palju maksavad ostud kokku?

	80 s + 10 s = 90
	50 s + 40 s = 90
	40 s + 20 s + 20 s = 80
	10 s + 10 s + 40 s = 60

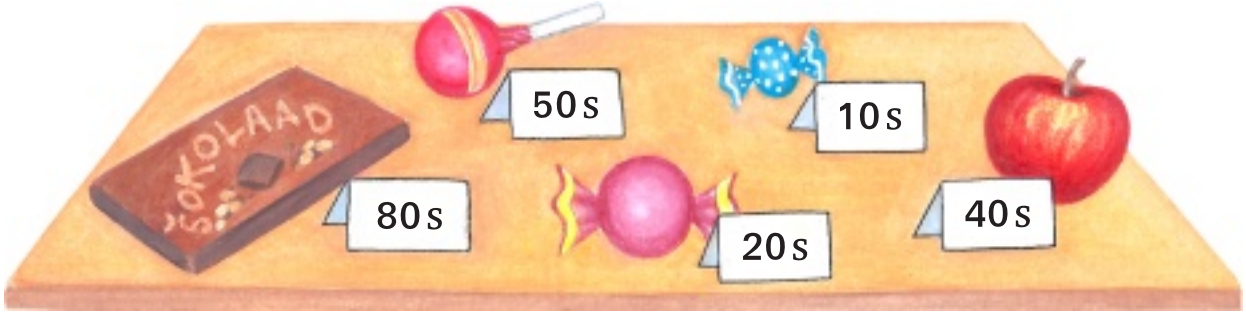

5. Uuri, kui palju maksab iga komm. Värvi tabelis olevad kommid nii, et kokku maksaksid nad tabeli teises tulbas kirjutatud summa.

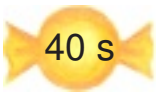

	Hind kokku 70 senti
	Hind kokku 80 senti
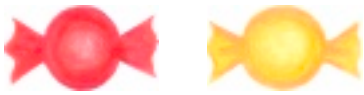	Hind kokku 60 senti

TÄISKÜMNETE LIITMINE JA LAHUTAMINE

1. Arvuta.

30 + 20 + 20 = 70	60 − 30 − 20 = 10
10 + 70 + 10 = 90	80 − 50 − 10 = 20
60 + 20 + 10 = 90	90 − 30 − 30 = 30
50 + 30 + 10 = 90	100 − 20 − 50 = 30

2. Arvuta ja võrdle: <, >, = .

(60) 50 + 10 > 50	(70) 90 − 20 = 70
(60) 70 − 10 > 40	(90) 60 + 30 > 80
(80) 40 + 40 = 80	(40) 80 − 40 > 30
(30) 60 − 30 < 40	(100) 50 + 50 > 90

3. Arvuta.

70 30 40	80 60 20	90 80 10	80 20 60
90 70 20	100 90 10	80 40 40	60 30 30
40 20 20 10 10 10	50 30 20 20 10 10	80 30 50 10 20 30	80 40 40 20 20 20

4. Paiguta arvud tehetesse nii, et iga rida oleks erinev. Kasuta igas reas kõiki arve.

10	+	20	+	50	=	80				20	+	50	+	10	=	80
10	+	50	+	20	=	80				50	+	10	+	20	=	80
20	+	10	+	50	=	80				50	+	20	+	10	=	80

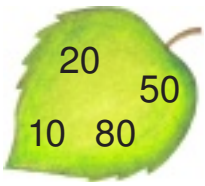

5. Laste korraldatud teatrietendust tuli vaatama 20 last ja 50 täiskasvanut. Mitu pealtvaatajat oli kokku?

2 0 + 5 0 = 7 0

Vastus. Kokku oli 70 pealtvaatajat.

6. Teatrisaalis oli 100 istekohta. Saalis istus 70 pealtvaatajat. Mitu istekohta olid tühjad?

1 0 0 – 7 0 = 3 0

Vastus. Tühjad olid 30 istekohta.

7. Etenduse pilet maksis 50 senti ja kava 20 senti. Kui palju maksid kava ja pilet kokku?

5 0 s + 2 0 s = 7 0 s

Vastus. Kava ja pilet maksid kokku 70 senti.

8. Joonista teatrilavale teine pool.

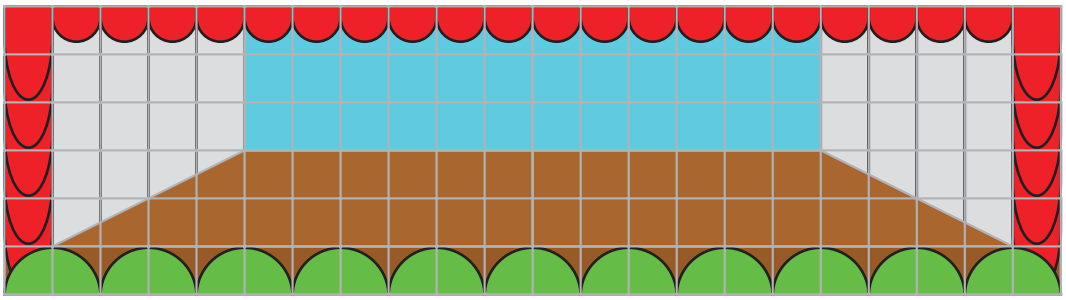

KÜMNELISED JA ÜHELISED

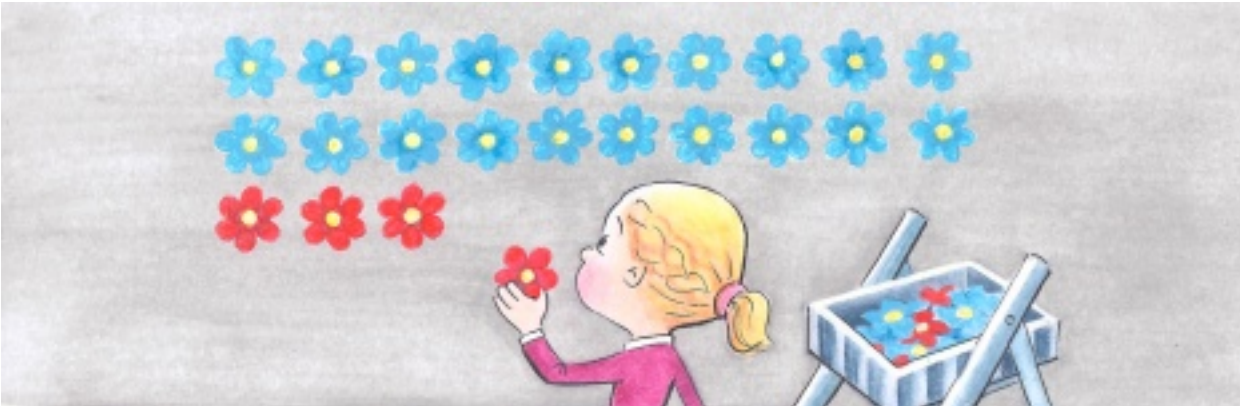

1. Lapsed kaunistasid enne etendust koolisaali. Liisu kinnitas seinale paberist lilleõisi. Ta pani seinale 20 sinist ja 4 punast õit. Mitu õit kinnitas Liisu seinale?

20 + 4 = 2 4
K Ü

Arvus 24 on 2 kümnelist ja 4 ühelist.

2. Arvuta.

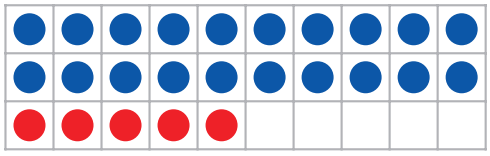

20 + 5 = 2 5
K Ü

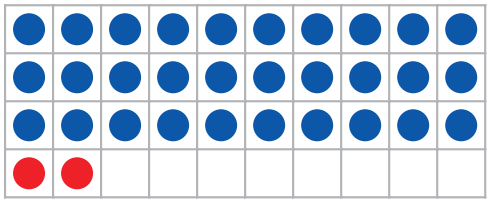

30 + 2 = 3 2
K Ü

3. Arvuta.

30 + 4 = 34	8 + 20 = 28	80 + 5 = 85	3 + 50 = 53
40 + 8 = 48	5 + 30 = 35	50 + 3 = 53	9 + 40 = 49
20 + 3 = 23	1 + 60 = 61	90 + 2 = 92	7 + 70 = 77
70 + 6 = 76	4 + 90 = 94	70 + 7 = 77	8 + 80 = 88

4. Kirjuta vastav arv.

nelikümmend seitse	47
kolmkümmend kaks	32
seitsekümmend kaheksa	78

viiskümmend kolm	53
kuuskümmend kuus	66
üheksakümmend neli	94

5. Kirjuta sõnadega.

100	sada
23	kakskümmend kolm
44	nelikümmend neli
39	kolmkümmend üheksa

6. Etenduse vaheajal müüdi puhvetis 20 kuklit, kooke müüdi 7 võrra rohkem. Mitu kooki müüdi?

20 + 7 = 27

Vastus. Etenduse vaheajal müüdi 27 kooki.

7. Emili kaunistas saali kollaste ja valgete paberlilledega. Ta kinnitas seinale 30 kollast ja 6 valget paberlille. Mitu paberlille kinnitas Emili seinale?

30 + 6 = 36

Vastus. Emili kinnitas seinale 36 paberlille.

8. Värvi ruudud.

77 85 53 39 22

	kümnelisi on 3
	ühelisi on 3

	ühelisi on 5
	ühelisi ja kümnelisi on võrdselt

ARVUDE VÕRDLEMINE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

1. Uuri arvude 1–100 tabelit. Nimeta kõik arvud, milles on:

6 ühelist	3 kümnelist	7 ühelist	5 kümnelist	0 ühelist

2. Uuri arvude 1–100 tabelit. Leia ruutudesse puuduvad arvud.

	25	
34	35	36
	45	

	62	
71	72	73
	82	

	39	
48	49	50
	59	

	73	
82	83	84
	93	

	12	
21	22	23
	32	

	53	
62	63	64
	73	

	44	
53	54	55
	64	

	19	
28	29	30
	39	

		39
47	48	49
57		

23	24
33	
43	44

	4	
13	14	15
23		

		43	
51	52	53	
61		63	64

3. Võrdle: <, >, = .

36 < 39	35 < 45	45 > 39
55 > 51	88 > 58	62 < 71
46 < 49	62 > 22	15 < 51
78 > 72	77 < 97	43 > 34

4. Arvuta ja võrdle: <, >, = .

57 50 + 7 < 60	30 50 – 20 < 33
78 70 + 8 < 87	30 60 – 30 > 28
89 80 + 9 = 89	60 80 – 20 < 63
45 40 + 5 > 40	100 60 + 40 > 99
36 6 + 30 = 36	100 50 + 50 > 60

5. Kirjuta sobiv arv.

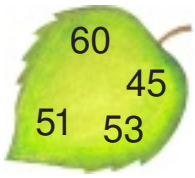

45 < 50

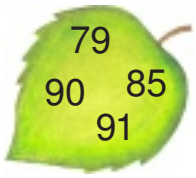

79 < 80

25 < 30

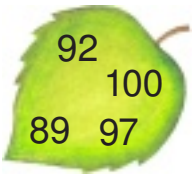

89 < 91

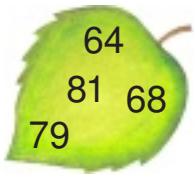

81 > 80

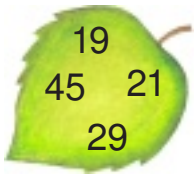

45 > 30

58 > 47

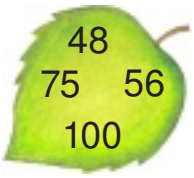

100 > 76

LIITMISE JA LAHUTAMISE SEOS

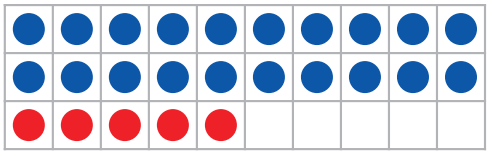

20 + 5 = 25

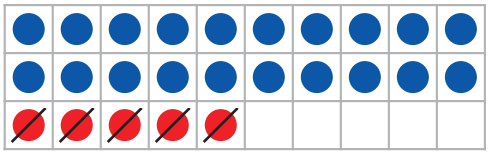

25 – 5 = 20

1. Arvuta. Kontrolli lahutamist liitmise abil.

25 – 5 = 20	20 + 5 = 25	64 – 4 = 60	60 + 4 = 64
48 – 8 = 40	40 + 8 = 48	37 – 7 = 30	30 + 7 = 37
21 – 1 = 20	20 + 1 = 21	52 – 2 = 50	50 + 2 = 52
79 – 9 = 70	70 + 9 = 79	43 – 3 = 40	40 + 3 = 43

2. Leia puuduvad arvud.

25 – 5 = 20	42 – 2 = 40	94 – 4 = 90
63 – 3 = 60	79 – 9 = 70	88 – 8 = 80
57 – 50 = 7	44 – 4 = 40	88 – 0 = 88
21 – 1 = 20	36 – 6 = 30	51 – 0 = 51

3. Arvuta.

–7

27	20
47	40
67	60

–9

99	90
39	30
59	50

–5

35	30
25	20
95	90

–2

22	20
42	40
82	80

4. Paiguta arvud õigesti.

70 3 84

70 + 3 < 84

50 66 5

50 + 0 < 66

9 60 50

9 + 50 < 60

55 35 5

55 + 5 > 35

2 82 72

2 + 82 > 72

61 41 1

61 + 1 > 41

5. Liisu isa on 43 aastat vana. Liisu ema on 3 aastat noorem. Kui vana on Liisu ema?

4 3 – 3 = 4 0

Vastus. Liisu ema on 40 aastat vana.

6. Liisu vanaisa on 72 aastat vana. Vanaema on 2 aastat noorem. Kui vana on vanaema?

7 2 – 2 = 7 0

Vastus. Liisu vanaema on 70-aastane.

7. Kauri tädi on 35 aastat vana. Kauri tädi on onust 5 aastat vanem. Kui vana on Kauri onu?

3 5 – 5 = 3 0

Vastus. Kauri onu on 30-aastane.

8. Jätka mustrit.

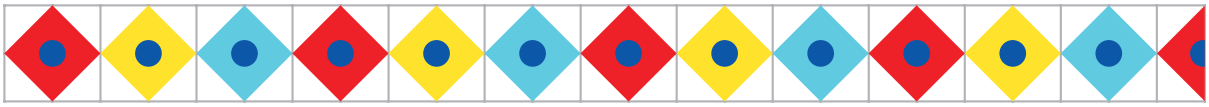

KORDAMINE

1. Arvuta.

30 + 10 + 6 = 46
40 + 50 + 7 = 97
20 + 60 + 8 = 88
50 + 30 + 5 = 85

80 – 10 + 5 = 75
50 – 20 + 3 = 33
90 – 40 + 7 = 57
70 – 60 + 4 = 14

2. Mitu kümnelist (K) ja ühelist (Ü) on igas arvus?

	K	Ü
56	5	6
79	7	9
60	6	0
45	4	5

	K	Ü
33	3	3
25	2	5
91	9	1
19	1	9

3. Kirjuta õige tehe.

30 + 30	50 + 1
80 – 30	40 + 5

40 + 5 < 50

40 + 30	80 – 20
90 + 1	60 + 9

90 + 1 > 70

20 + 20	30 + 4
70 – 30	6 + 30

30 + 4 < 35

90 – 30	5 + 60
80 – 20	60 + 1

5 + 60 > 62

4. * Arvuta. Kirjuta +, – .

10 + 20 + 5 = 35
40 + 40 – 10 = 70

90 – 30 + 6 = 66
50 + 50 – 20 = 80

5. Arvuta ja lahenda salakiri. Saad teada, mis etendust lapsed esitasid.

30 + 4 =	34	A	6 + 40 =	46	I
70 + 7 =	77	B	5 + 30 =	35	L
60 + 8 =	68	E	2 + 50 =	52	R
90 + 9 =	99	H	3 + 80 =	83	V

V	A	H	V	A		V	E	L	I		V	I	L	L	I	B	A	R
83	34	99	83	34		83	68	35	46		83	46	35	35	46	77	34	52

6. Etendust filmiti kolme kaameraga. Uuri ja kirjuta iga foto juurde sama täht, millega on tähistatud foto teinud kaamera.

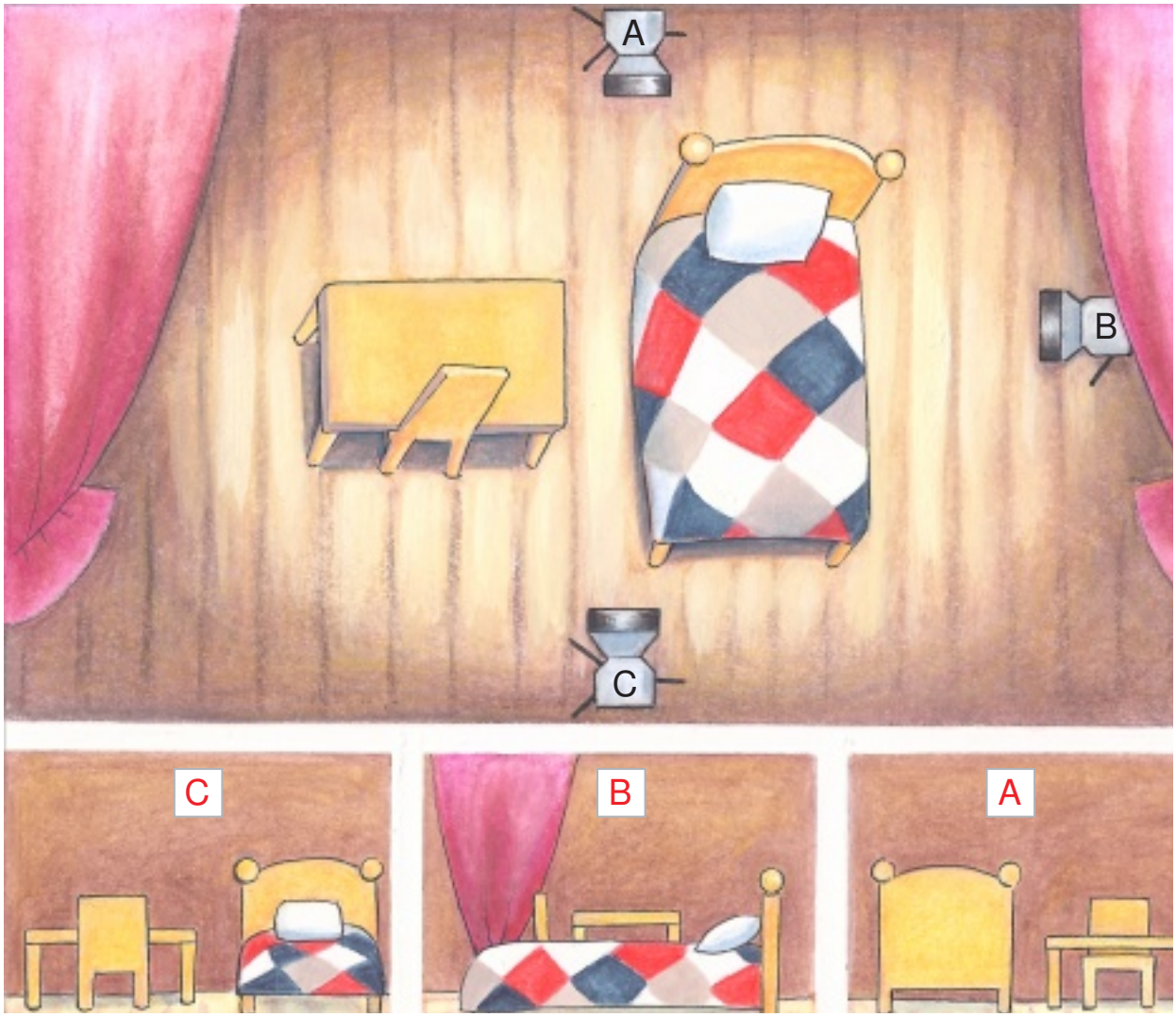

TÄHT ARVU TÄHISENA

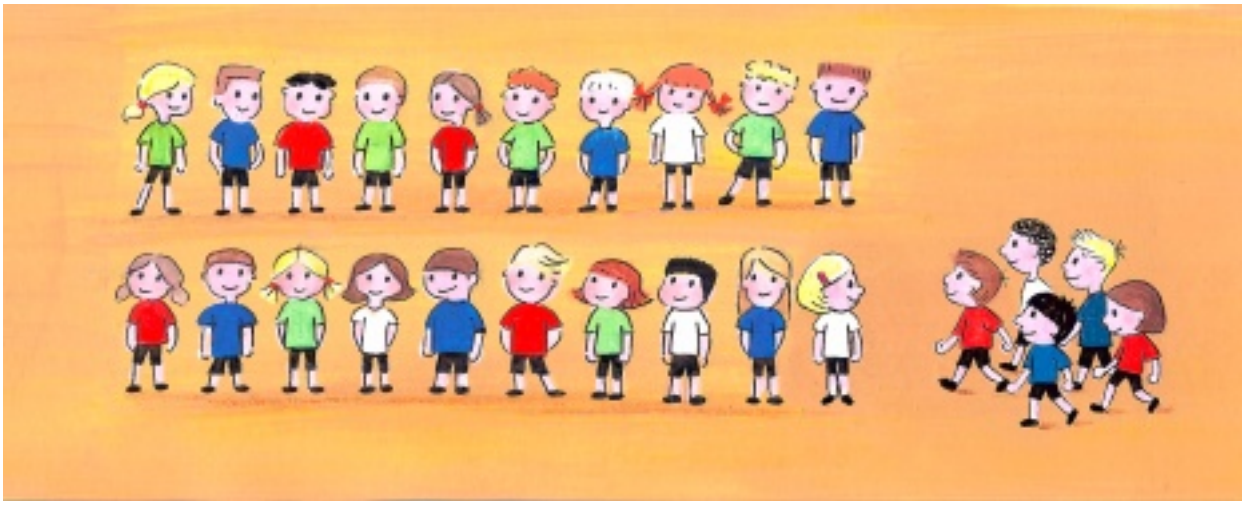

20 + *lapsed* = 25	20 + l = 25
lapsed = 5	l = 5
sest 20 + 5 = 25	sest 20 + 5 = 25

1. Arvuta.

$30 + a = 37$	$40 + a = 42$	$60 + a = 61$
$a = \boxed{7}$	$a = \boxed{2}$	$a = \boxed{1}$
$a + 3 = 53$	$a + 6 = 96$	$a + 9 = 89$
$a = \boxed{50}$	$a = \boxed{90}$	$a = \boxed{80}$
$b + 50 = 70$	$c + 30 = 80$	$20 + d = 60$
$b = \boxed{20}$	$c = \boxed{50}$	$d = \boxed{40}$
$b + 8 = 15$	$c + 4 = 11$	$d + 6 = 13$
$b = \boxed{7}$	$c = \boxed{7}$	$d = \boxed{7}$

2. Arvuta. Kirjuta tabelisse puuduvad arvud.

a	$a + 20$
40	60
9	29
30	50

b	$b + 5$
90	95
7	12
40	45

c	$c + 8$
9	17
60	68
7	15

3. Kergejõustikutrennis osaleb kokku 15 last. Poisse on kergejõustikutrennis 8. Mitu tüdrukut osaleb selles trennis?

$t + 8 = 15$

$t = \boxed{7}$

sest 7 + 8 = 15

Vastus. Trennis osaleb 7 tüdrukut.

4. Ujumistrennis osaleb kokku 17 last. Poisse on ujumistrennis 9. Mitu tüdrukut osaleb selles trennis?

$9 + t = 17$

$t = \boxed{8}$

sest 9 + 8 = 17

Vastus. Ujumistrennis osaleb 8 tüdrukut.

5. Leia piltide asemele sobivad arvud.

+ 8 = 16

+ = 28

– = $\boxed{12}$

= $\boxed{8}$

= $\boxed{20}$

TÄHT ARVU TÄHISENA

12 – *pallid* = 10	12 – p = 10
pallid = 2	p = 2
sest 12 – 2 = 10	sest 12 – 2 = 10

1. Arvuta.

15 – a = 10	18 – a = 10	16 – a = 6
a = 5	a = 8	a = 10
80 – a = 60	50 – a = 30	90 – a = 20
a = 20	a = 20	a = 70
15 – b = 7	18 – c = 9	12 – d = 4
b = 8	c = 9	d = 8
11 – b = 8	13 – c = 7	16 – d = 9
b = 3	c = 6	d = 7

2. Arvuta. Kirjuta tabelisse puuduvad arvud.

a	$80 - a$
40	40
50	30
20	60

b	$15 - b$
5	10
6	9
8	7

c	$12 - c$
9	3
3	9
5	7

3. Kakskümmend viis last olid staadionil võimlemistunnis. Õpetaja saatis mõned lapsed koolimajja pallide järele. Staadionile jäi kakskümmend last. Mitu last saadeti palle tooma?

$25 - l = 20$

$l = \boxed{5}$

sest 25 – 5 = 20

Vastus. Palle saadeti tooma 5 last.

4. Kahekasateist last mängis rahvastepalli. Mõned lapsed olid juba mängust välja visatud ja mängimas oli veel viisteist last. Mitu last oli mängust välja visatud?

$18 - l = 15$

$l = \boxed{3}$

sest 18 – 3 = 15

Vastus. Mängust oli välja visatud 3 last.

5. Leia piltide asemele sobivad arvud.

60 – ⚽ = 20

16 – 🏀 = 8

🏀 + ⚽ = $\boxed{48}$

⚽ = $\boxed{40}$

🏀 = $\boxed{8}$

TÄHT ARVU TÄHISENA

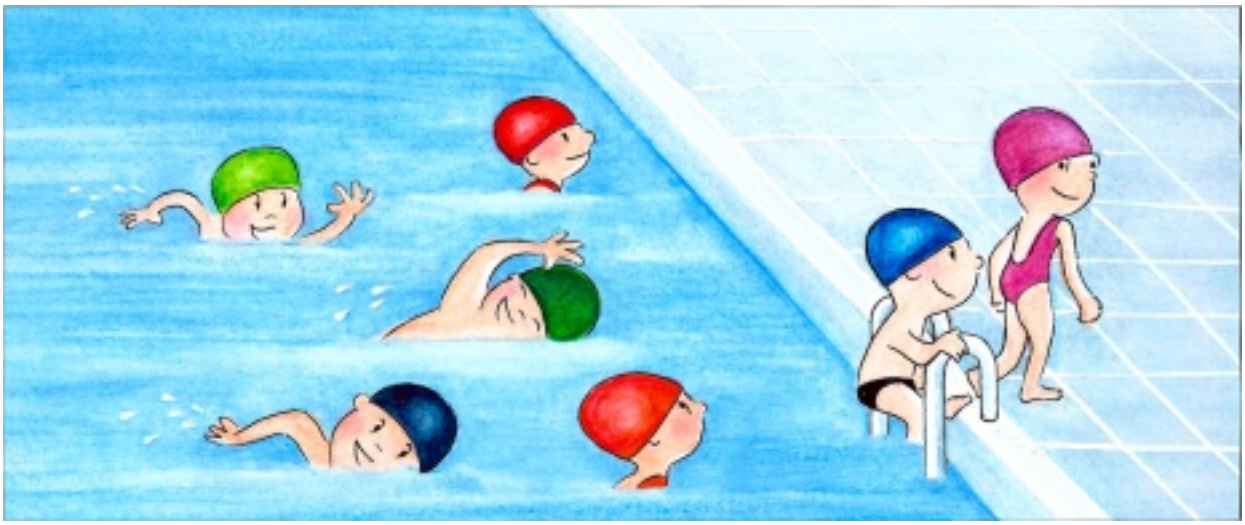

lapsed – 2 = 5	*l* – 2 = 5
lapsed = 7	*l* = 7
sest 7 – 2 = 5	sest 7 – 2 = 5

1. Arvuta.

$a - 2 = 12$	$a - 8 = 11$	$a - 14 = 16$
$a = 14$	$a = 19$	$a = 30$
$a - 40 = 30$	$a - 50 = 40$	$a - 60 = 40$
$a = 70$	$a = 90$	$a = 100$
$b - 9 = 7$	$c - 5 = 6$	$d - 6 = 6$
$b = 16$	$c = 11$	$d = 12$
$b - 7 = 7$	$c - 9 = 9$	$d - 8 = 8$
$b = 14$	$c = 18$	$d = 16$

2. Arvuta. Kirjuta tabelisse puuduvad arvud.

$a - 5$	a
15	20
11	16
12	17

$b - 30$	b
20	50
40	70
6	36

$c - 7$	c
50	57
9	16
7	14

3. Kohe pärast ujumistrenni lõppu läks 6 last basseinist välja, et koju minna. 9 last jäi veel basseini lustima. Mitu last oli ujumistrennis?

$l - 6 = 9$

$l = \boxed{15}$

sest 1 5 – 6 = 9

Vastus. Ujumistrennis oli 15 last.

4. Pärast ujumistrenni ostis Timmu pudeli vett, mis maksis 60 senti. Pärast ostu jäi talle veel 20 senti. Mitu senti oli Timmul enne vee ostmist?

$s - 60 = 20$

$s = \boxed{80}$

sest 8 0 – 6 0 = 2 0

Vastus. Timmul oli enne vee ostmist 80 senti.

5. Mängi kaaslasega peidetud pallide mängu. Kata osa ühel pildil olevaid palle paberiga kinni. Sinu kaaslane peab ära arvama, mitu palli on paberi all peidus. Kui ta on ülesande lahendanud, on tema kord palle peita ja sina pead vastuse leidma.

15 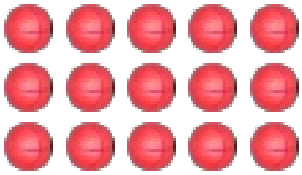

12

ÖÖPÄEV

Päev ja öö kokku moodustavad ööpäeva.

00.00	06.00	12.00	18.00	24.00
öö	hommik	keskpäev	õhtu	kesköö

ÖÖPÄEVAS ON 24 TUNDI.

1. Vaata pildil olevat kella. Nimeta kõik kellaajad täistundides enne keskpäeva. Nimeta kõik kellaajad täistundides pärast keskpäeva.

2. Kirjuta piltide alla kellaajad enne ja pärast keskpäeva.

Kellaaeg hommikul: 7.00

Kellaaeg õhtul: 19.00

Kellaaeg hommikul: 5.00

Kellaaeg õhtul: 17.00

Kellaaeg hommikul: 9.00

Kellaaeg õhtul: 21.00

Kellaaeg hommikul: 6.00

Kellaaeg õhtul: 18.00

3. Joonista kelladele osutid.

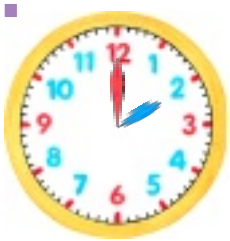
Kell on 14.00

Kell on 21.00

Kell on 23.00

Kell on 13.00

4. Uuri piltidel olevaid kellasid. Kirjuta noolele, mitu tundi on möödunud.

5. Arvuta, kui palju aega kulub poni Sassul igapäevastele tegemistele.

PONI SASSU PÄEVAPLAAN

8.00–10.00	Toitmine ja hooldamine tallis 2 tundi.
10.00–12.00	Ratsutamine 2 tundi.
12.00–16.00	Puhkus heinamaal 4 tundi.
16.00–18.00	Ratsutamine 2 tundi.
18.00–20.00	Puhkus heinamaal 2 tundi.
20.00–21.00	Toitmine ja hooldamine tallis 1 tundi.

6. Liisu ratsutamistrenn algab kell 15.00 ja lõppeb kell 17.00. Kui kaua kestab trenn?

17 – 15 = 2

Vastus. Trenn kestab 2 tundi.

TUND JA MINUT

TÄISTUND

KOLMVEERAND

VEERAND

POOL

Kell on 3.

Kell on veerand 4.

Kell on pool 4.

Kell on kolmveerand 4.

ÜKS TUND ON 60 MINUTIT.
POOL TUNDI ON 30 MINUTIT.
VEERAND TUNDI ON 15 MINUTIT.
KOLMVEERAND TUNDI ON 45 MINUTIT.

1. Värvi.

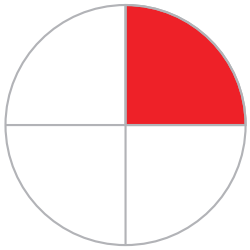

Värvi veerand.

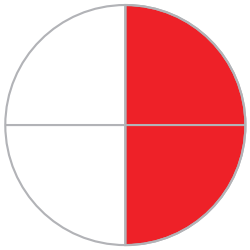

Värvi pool.

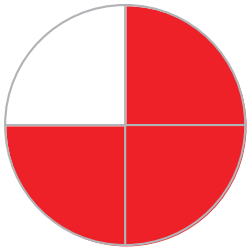

Värvi kolmveerand.

2. Joonista kelladele osutid.

Kell on 5.

Kell on veerand 7.

Kell on pool 8.

Kell on kolmveerand 6.

3. Kui palju on kell poole tunni pärast? Joonista osutid.

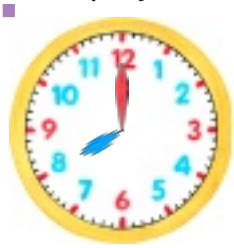

4. Ühenda joonega kellad, mis näitavad sama kellaaega.

05.30

21.00

12.45

06.15

5. Kaur läks koeraga jalutama kell 18.00. Jalutuskäik kestis pool tundi. Mis kell jõudsid Kaur ja koer koju?

			1	8.	0	0		3	0	minutit		1	8.	3	0						
								→													
Vastus.	Kaur	ja	koer	jõudsid	koju	kell	18.30.														

6. Emili korvpallitrenn algas kell pool viis. Trenn kestis 2 tundi. Mis kell trenn lõppes?

			1	6.	3	0		2	tundi		1	8.	3	0							
								→													
Vastus.	Trenn	lõppes	kell	pool	seitse.																

MEETER

1 MEETRIS ON 100 SENTIMEETRIT.
1 M = 100 CM

1. Sellel pildil on kõik asjad palju väiksemad kui tegelikult. 3 cm pildil on 1 m tegelikkuses. Mõõda ja arvuta asjade tegelik pikkus. Tulemused kirjuta tabelisse.

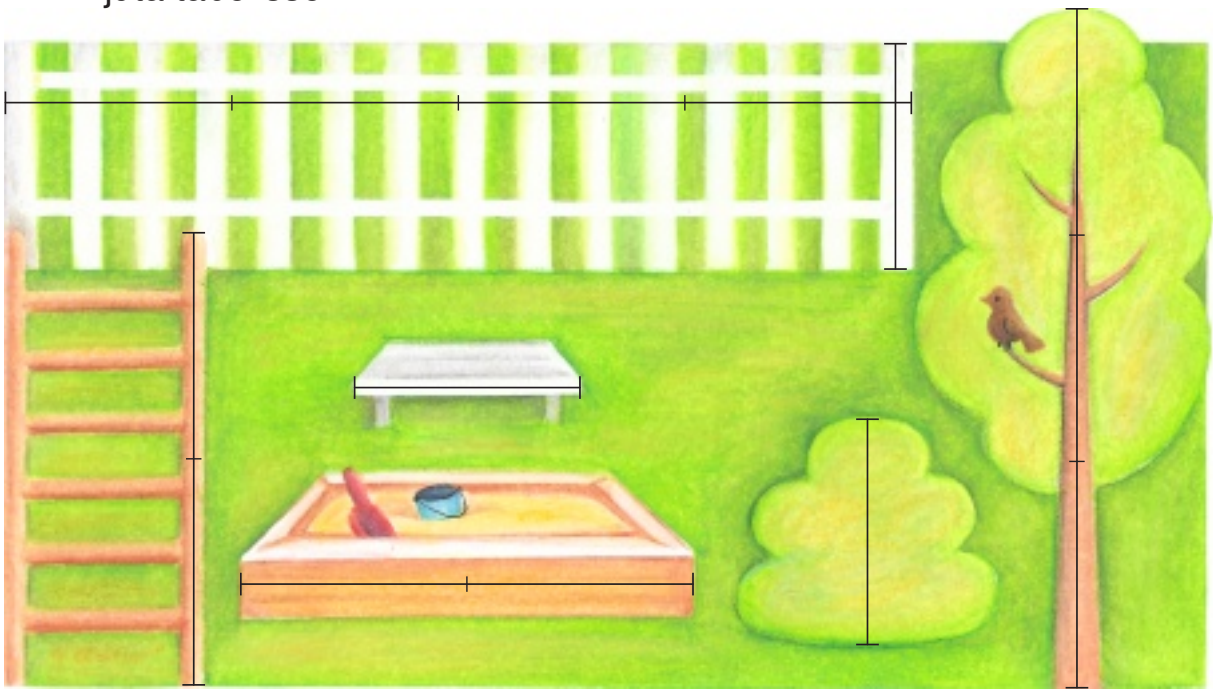

	Pikkus sentimeetrites pildil	Pikkus meetrites tegelikkuses
Liivakasti laius	6 cm	2 m
Redeli kõrgus	6 cm	2 m
Pingi pikkus	3 cm	1 m
Aia pikkus	12 cm	4 m
Aia kõrgus	3 cm	1 m
Puu kõrgus	9 cm	3 m
Põõsa kõrgus	3 cm	1 m

2. Arvuta. Kirjuta puuduvad arvud.

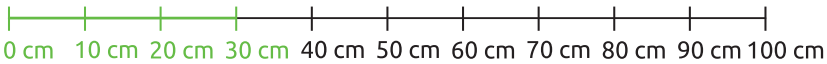

30 cm + 70 cm = 1 m	80 cm + 20 cm = 1 m
50 cm + 50 cm = 1 m	60 cm + 40 cm = 1 m
70 cm + 30 cm = 1 m	90 cm + 10 cm = 1 m

3. Arvuta. Värvi need nelinurgad, millel oleva tehte vastus on võrdne ühe meetriga.

30 cm + 60 cm = 90 cm	50 cm + 50 cm = 100 cm
20 cm + 80 cm = 100 cm	40 cm + 50 cm = 90 cm
40 cm + 60 cm = 100 cm	70 cm + 30 cm = 100 cm

4. Liisu kodust bussipeatusesse on 90 meetrit. Liisu on käinud juba 60 meetrit. Mitu meetrit on Liisul veel astuda?

90 m – 60 m = 30 m

Vastus. Liisul on veel astuda 30 meetrit.

MEETER JA SENTIMEETER

1. Vaata pilti ja uuri tabelit pildi all. Tabelis on pildil olevate laste nimed ja pikkused. Kirjuta iga lapse pildi alla tema nimi.

Kusti | Artur | Anni | Linda

Artur	Kusti	Linda	Anni
1 m 10 cm	1 m	1 m 30 cm	1 m 50 cm

2. Vaata tabelit ja arvuta.

• Robert on Arturist 5 cm pikem. Kui pikk on Robert?

1 m 10 cm + 5 cm = 1 m 15 cm

Vastus. Robert on 1 m ja 15 cm pikk.

• Sass on Kustist 10 cm lühem? Kui pikk on Sass?

1 m = 100 cm 100 cm – 10 cm = 90 cm

Vastus. Sass on 90 cm pikkune.

• Mia on Lindast 4 cm pikem. Kui pikk on Mia?

1 m 30 cm + 4 cm = 1 m 34 cm

Vastus. Mia on 1 m ja 34 cm pikk.

• Martin on Annist 10 cm lühem. Kui pikk on Martin?

1 m 50 cm – 10 cm = 1 m 40 cm

Vastus. Martin on 1 m ja 40 cm pikk.

• Linda isa on Lindast 60 cm pikem. Kui pikk on Linda isa?

			1	m	3	0	c	m	+	6	0	c	m	=	1	m	9	0	c	m			
Vastus.			Linda isa on 1 m ja 90 cm pikk.																				

3. Järjesta pikkused. Alusta kõige pikemast.

1 m 75 cm | 3 m | 1 m 20 cm | 1 m 50 cm | 2 m

3 m	2 m	1 m 75 cm	1 m 50 cm	1 m 20 cm

4. Järjesta pikkused. Alusta kõige lühemast.

1 m | 90 cm | 1 m 10 cm | 2 m | 1 m 70 cm

90 cm	1 m	1 m 10 cm	1 m 70 cm	2 m

5. Arvuta.

15 cm − 7 cm = 8 cm

11 cm − 5 cm = 6 cm

9 cm + 6 cm = 15 cm

30 cm + 7 cm = 37 cm

70 cm − 50 cm = 20 cm

8 m + 9 m = 17 m

6 m + 7 m = 13 m

12 m − 4 m = 8 m

80 m + 9 m = 89 m

60 m − 40 m = 20 m

6. Pane käsi rusikasse ja mõõda oma rusika ümbermõõt sentimeetrites.
Minu rusika ümbermõõt on ☐ cm.

Joonista paberile oma jalajälg ja mõõda jälje pikkus.
Minu jalajälje pikkus on ☐ cm. Mida märkad?

7. Mõõdame.
Minu pinginaaber on ☐ m ja ☐ cm pikk.

Mina olen ☐ m ja ☐ cm pikk.

EURO JA SENT

1. Isa vahetas rahavahetusautomaadis 1 eurose mündi sentideks. Vaata pildilt, mitu senti isa ühe euro eest sai.

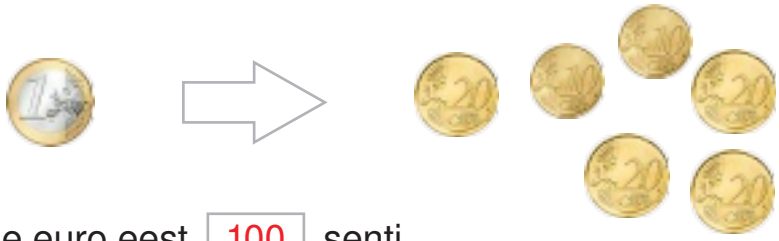

Isa sai ühe euro eest 100 senti.

ÜHES EUROS ON 100 SENTI.
1 € = 100 s

2. Leia erinevaid võimalusi, kuidas moodustub müntidest 1 euro.

1 €		2	4	
1 €				
1 €				
1 €				
1 €				
1 €				
1 €				

3. Arvuta.

18 € − 9 € = 9 €
7 € + 8 € = 15 €
12 € − 6 € = 6 €
5 € + 6 € = 11 €

30 € + 5 € = 35 €
60 € + 3 € = 63 €
6 € + 20 € = 26 €
4 € + 70 € = 74 €

30 € + 50 € = 80 €
80 € − 40 € = 40 €
100 € − 50 € = 50 €
60 € + 20 € = 80 €

4. Arvuta.

20 s + 80 s = 1 €	70 s + 30 s = 1 €	60 s + 40 s = 1 €
10 s + 90 s = 1 €	90 s + 10 s = 1 €	80 s + 20 s = 1 €
50 s + 50 s = 1 €	40 s + 60 s = 1 €	30 s + 70 s = 1 €

5. Arvuta ja võrdle: <, >, = .

70 € 20 € + 50 € > 65 €	9 € 18 € – 9 € = 9 €	70 s 20 s + 50 s < 1 €
60 € 90 € – 30 € > 55 €	14 € 6 € + 8 € < 15 €	100 s 40 s + 60 s = 1 €

6. Kui palju need esemed võiksid maksta? Kirjuta arvu taha € või s.

70 s

50 €

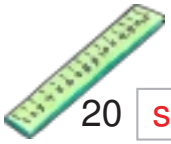

20 s

40 €

5 €

1 €

7. Timmul oli poodi minnes 1 euro. Ta ostis jäätise, mis maksis 70 senti. Kui palju jäi Timmul raha alles?

1 € = 100 s

100 s – 70 s = 30 s

Vastus. Timmul jäi alles 30 senti.

8. Kauril oli hoiukarbis 30 eurot. Vanaisa andis talle 5 eurot juurde. Kui palju on Kauril nüüd raha?

30 € + 5 € = 35 €

Vastus. Kauril on nüüd 35 eurot.

EURO JA SENT

1. Arvuta.

60 s + 20 s – 30 s = 50 s

70 s – 20 s + 30 s = 80 s

60 s + 40 s – 50 s = 50 s

90 s – 60 s + 20 s = 50 s

12 € – 6 € + 30 € = 36 €

18 € – 9 € + 30 € = 39 €

7 € + 7 € – 9 € = 5 €

8 € + 5 € – 6 € = 7 €

2. Milliste rahatähtede vastu saab vahetada need rahad?

5 € 5 €

5 € 5 € 5 € 5 €

10 € 10 €

10 € 10 € 10 € 10 € 10 €

20 € 10 € 10 € 10 €

10 € 5 € 5 €

€ € € €

€ € €

3. Leia esemete hinnad.

4. Uuri, kui palju maksab iga karp. Värvi tabelis olevad karbid nii, et kokku maksaksid need tabeli teises tulbas kirjutatud summa.

	Hind kokku 70 €
	Hind kokku 60 €
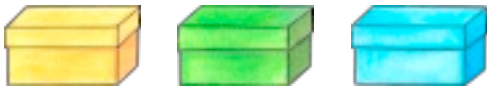	Hind kokku 80 €

5. Kaur kogub raha uue Lego ostmiseks. Lego maksab 30 eurot. Kauril on 20 eurot kogutud. Kui palju on Kauril veel vaja koguda?

3 0 € – 2 0 € = 1 0 €

Vastus. Kauril on nüüd 35 eurot.

TERMOMEETER

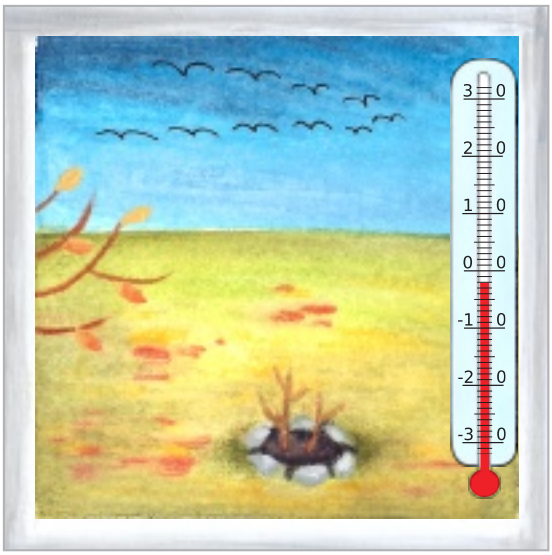

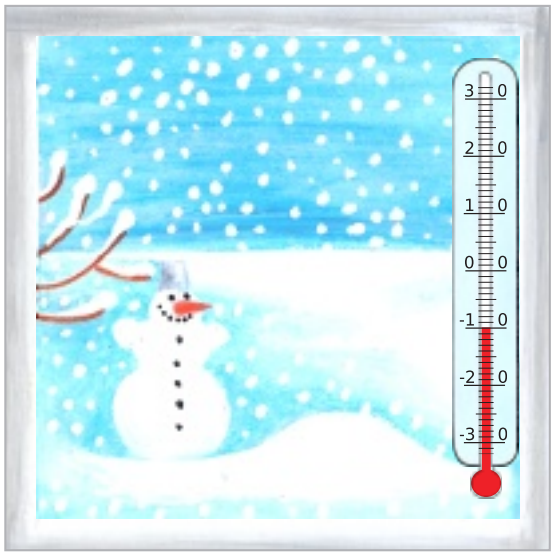

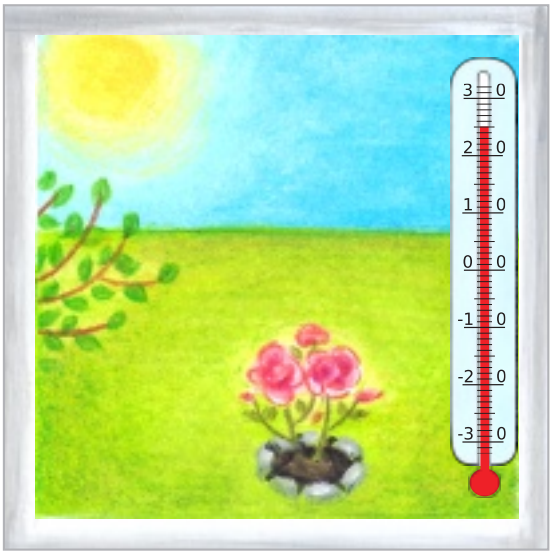

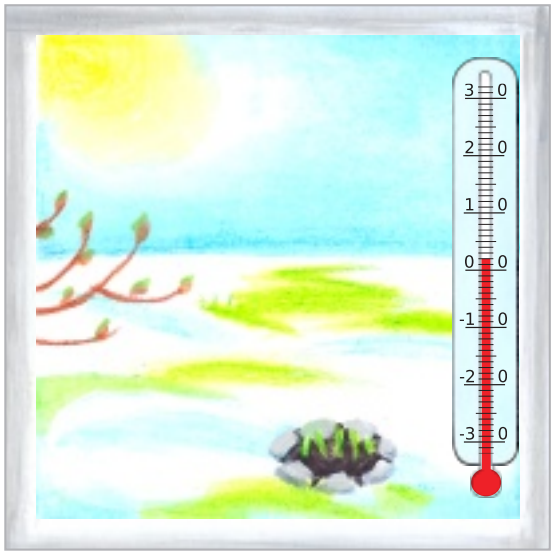

TEMPERATUURI MÕÕDETAKSE KRAADIDES.
15 KRAADI SAAB KIRJUTADA 15°

1. Uuri termomeetrit aknal. Kirjuta lausetesse puuduvad arvud.

Suvepäeval on 25 kraadi sooja.	Sügispäeval 2 on kraadi külma.
Kevadpäeval on 2 kraadi sooja.	Talvepäeval on 10 kraadi külma.
Suvepäeval on 23 kraadi võrra rohkem sooja kui kevadpäeval.	Talvepäeval on 8 kraadi rohkem külma kui sügispäeval.

3. Joonista õige termomeetri näit.

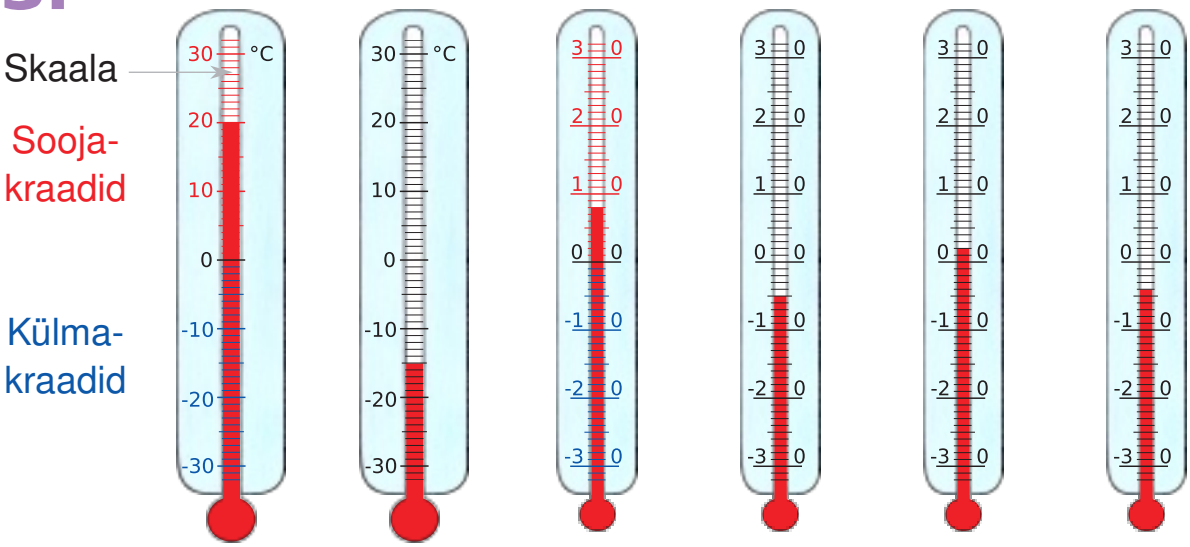

Sooja on 20 kraadi	Külma on 15 kraadi	Sooja on 8 kraadi	Külma on 5 kraadi	Sooja on 2 kraadi	Külma on 4 kraadi

4. Öösel oli õues 5 kraadi sooja. Lõunaks tõusis temperatuur 13 kraadi võrra. Kui soe oli õues lõuna ajal?

5 ° + 1 3 ° = 1 8 °

Vastus. Lõuna ajal oli õues 18 kraadi sooja.

5. Hommikul oli Liisu toas 20 kraadi sooja. Keskpäeval paistis aknast päike sisse, ja siis näitas termomeeter 24 kraadi. Mitme kraadi võrra oli õhk keskpäeval soojem kui hommikul?

2 4 ° – 2 0 ° = 4 °

Vastus. Keskpäeval oli õhk 4 kraadi võrra soojem kui hommikul.

6. Ühel suvepäeval oli merevee soojus 24 kraadi. Järgmisel päeval oli aga tuul pöördunud ja nüüd oli vee soojus 18 kraadi. Mitu kraadi oli vesi jahedamaks läinud?

2 4 ° – 1 8 ° = 6 °

Vastus. Vesi oli 6 kraadi jahedamaks läinud.

TERMOMEETER

1. Kui palju näitavad need termomeetrid?

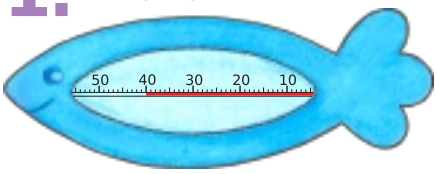

Veetermomeeter

Kehatermomeeter

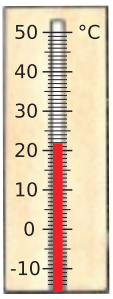

Toatermomeeter

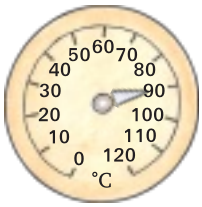

Sauna-
termomeeter

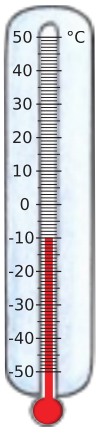

Õuetermomeeter

2. Kaur käis ema ja isaga kevadvaheajal Tenerifel. Kui nad Eestis lennukisse istusid, oli siin sooja 3 kraadi. Kui nad Tenerifel lennukist väljusid, oli seal 24 kraadi võrra soojem. Mitu kraadi oli Tenerifel sooja?

3 ° + 24 ° = 27 °

Vastus. Tenerifel oli sooja 27 kraadi.

3. Eesti soojarekord mõõdeti 1992. aastal Võrus. Arvutades saad teada, kui palju õhusooja sel päeval oli.

10 + 40 − 20 + 6 = 36 kraadi sooja

4. Eesti külmarekord on mõõdetud 1940. aastal Jõgeval. Arvutades saad teada, kui palju külmakraade sel päeval oli.

70 + 30 − 60 + 3 = 43 kraadi külma

HUVITAV TEADA:

Maailma kõigi aegade soojarekord on mõõdetud 1913. aastal Californias Ameerika Ühendriikides. Siis oli sooja 57 kraadi. Maailma kõigi aegade külmarekord on mõõdetud 1983. aastal Antarktikas. Siis oli külma 89 kraadi.

5. Timmu vaatas igal hommikul õue-termomeetrit ja kandis tulemused diagrammile. Kui palju termomeeter näitas? Arvuta ja värvi diagramm.

Esmaspäev	12° − 3° =	9°
Teisipäev	6° + 6° =	12°
Kolmapäev	14° − 8° =	6°
Neljapäev	7° + 4° =	11°
Reede	5° + 8° =	13°
Laupäev	7° + 7° =	14°
Pühapäev	20° − 8° =	12°

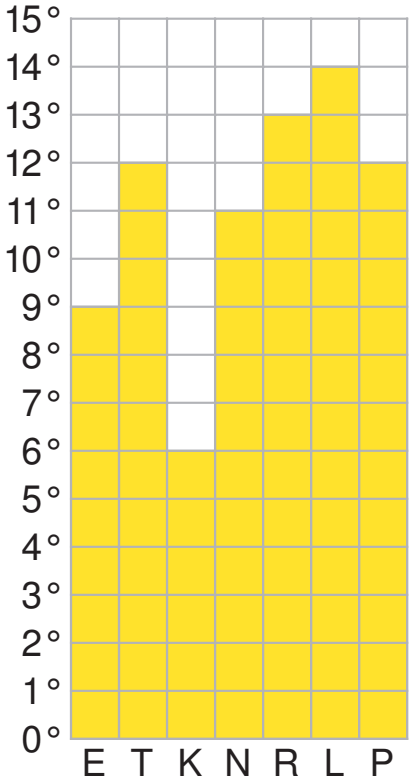

6. Jälgi ka ise nädala õhutemperatuure. Vaata termomeetrit igal hommikul alati samal kellaajal. Kanna tulemused diagrammile.

Vaatasin termomeetrit igal hommikul kell _____.

Kõige külmem hommik oli _____.

Kõige soojem hommik oli _____.

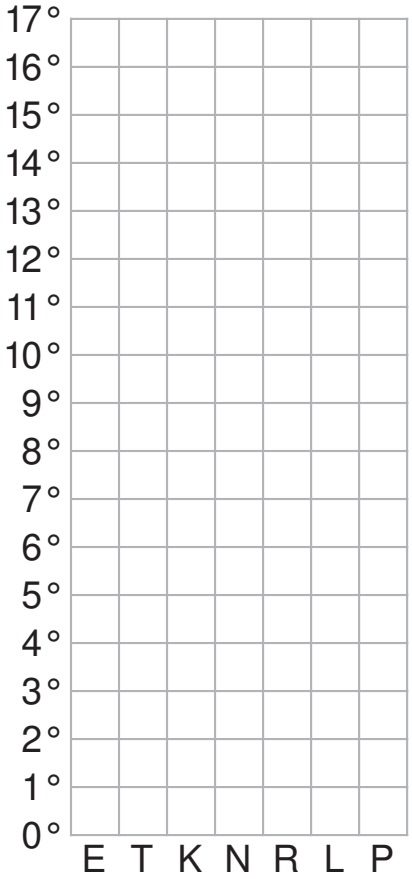

KILOGRAMM

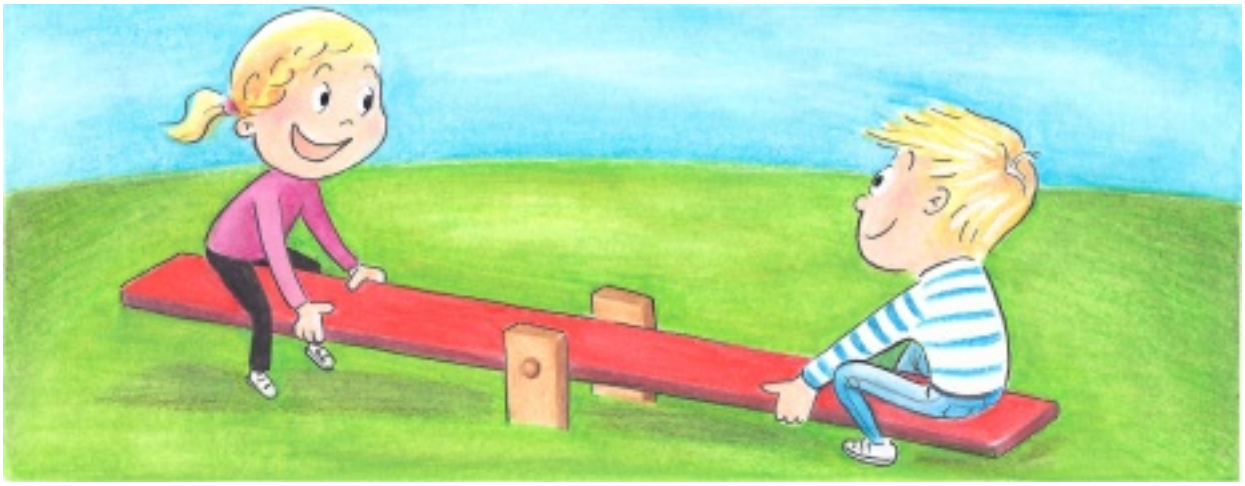

Liisu on kergem kui Timmu. Timmu on raskem kui Liisu.

RASKUST MÕÕDETAKSE KILOGRAMMIDES.
KILOGRAMMI LÜHEND ON KG.

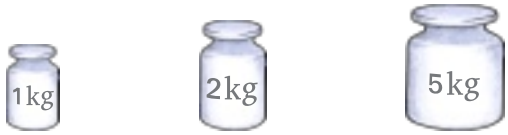

1. Kui palju need aedviljad kaaluvad?

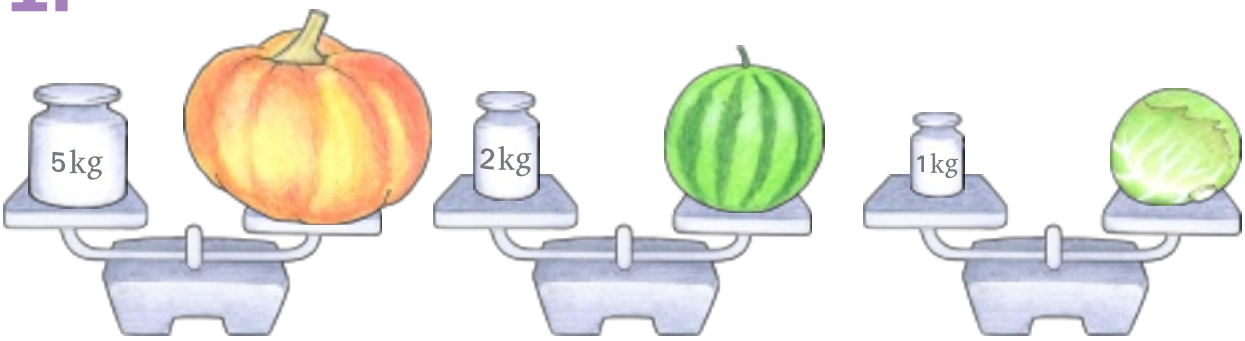

Kõrvits kaalub 5 kg. Arbuus kaalub 2 kg. Kapsas kaalub 1 kg.

• Mitme kilogrammi võrra on arbuus kõrvitsast kergem?

5 kg – 2 kg = 3 kg

Vastus. Arbuus on kõrvitsast 3 kg võrra kergem.

• Mitme kilogrammi võrra on kõrvits kapsapeast raskem?

5 kg – 1 kg = 4 kg

Vastus. Kõrvits on kapsapeast 4 kg võrra raskem.

2. Arvuta.

8 kg + 6 kg = 14 kg

17 kg – 8 kg = 9 kg

50 kg – 5 kg = 45 kg

90 kg + 5 kg = 95 kg

50 kg + 40 kg = 90 kg

90 kg – 60 kg = 30 kg

80 kg + 20 kg = 100 kg

70 kg – 40 kg = 30 kg

3. Arvuta ja võrdle: <, >, = .

13 kg — 7 kg + 6 kg > 9 kg + 2 kg — 11 kg

17 kg — 11 kg + 6 kg > 19 kg – 4 kg — 15 kg

6 kg — 12 kg – 6 kg < 14 kg – 7 kg — 7 kg

38 kg — 30 kg + 8 kg < 60 kg – 20 kg — 40 kg

4. Uuri, kui palju kaalub iga kott. Värvi tabelis olevad kotid nii, et kokku kaaluksid nad tabeli teises tulbas kirjutatud raskuse.

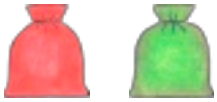	Kotid kaaluvad kokku 15 kg
	Kotid kaaluvad kokku 68 kg
	Kotid kaaluvad kokku 30 kg
	*Kotid kaaluvad kokku 38 kg

GRAMM

Maailma väikseim lind on kimalaskoolibri.
Tema suurus on 6 cm ja raskus 2 grammi.

VÄGA KERGETE OLENDITE JA
ESEMETE RASKUST MÕÕDETAKSE GRAMMIDES.
GRAMMI LÜHEND ON G.

1. Arvuta kaaluvihtide raskus. Saad teada, kui palju need linnud keskmiselt kaaluvad.

Ööbik kaalub keskmiselt 25 g.

Leevike kaalub keskmiselt 27 g.

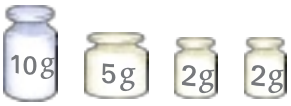

Rasvatihane kaalub keskmiselt 19 g.

2. Arvuta.

9 g + 9 g = 18 g

13 g – 6 g = 7 g

70 g + 8 g = 78 g

9 g + 20 g = 29 g

20 g + 40 g = 60 g

70 g – 30 g = 40 g

60 g + 9 g = 69 g

40 g – 20 g = 20 g

3. Arvuta ja võrdle: <, >, = .

18 g — 9 g + 9 g > 6 g + 8 g — 14 g

20 g — 14 g + 6 g = 70 g – 50 g — 20 g

4 g — 11 g – 7 g < 12 g – 5 g — 7 g

62 g — 2 g + 60 g > 70 g – 10 g — 60 g

4. Kui palju munad kaaluvad?

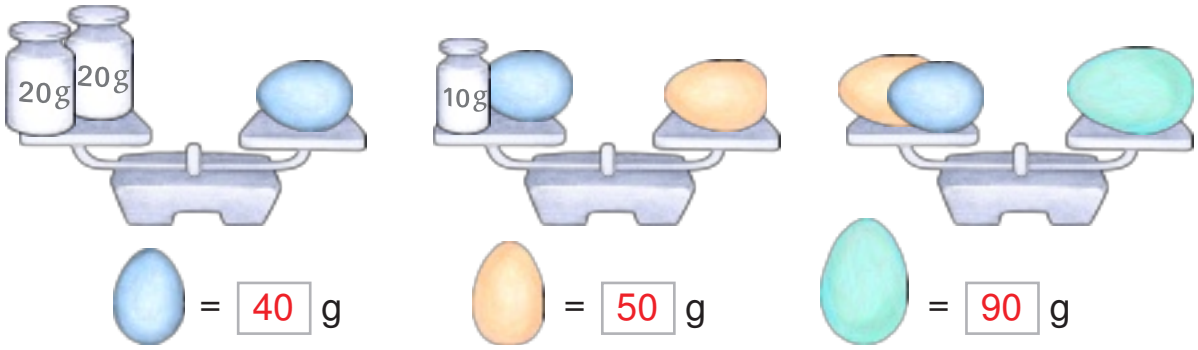

5. Kanamuna kaalub keskmiselt 50 g. Kui palju kaaluvad kaks kanamuna?

50 g + 50 g = 100 g

Vastus. Kaks kanamuna kaaluvad kokku 100 grammi.

HUVITAV TEADA:

Jaanalinnumuna võrdub kaalult 22–26 kanamunaga.
Jaanalinnumuna kaalub keskmiselt 1 kg ja 300 g.
Jaanalind kaalub keskmiselt 75 kg ja on 2 m ja 75 cm pikk.

LIITER

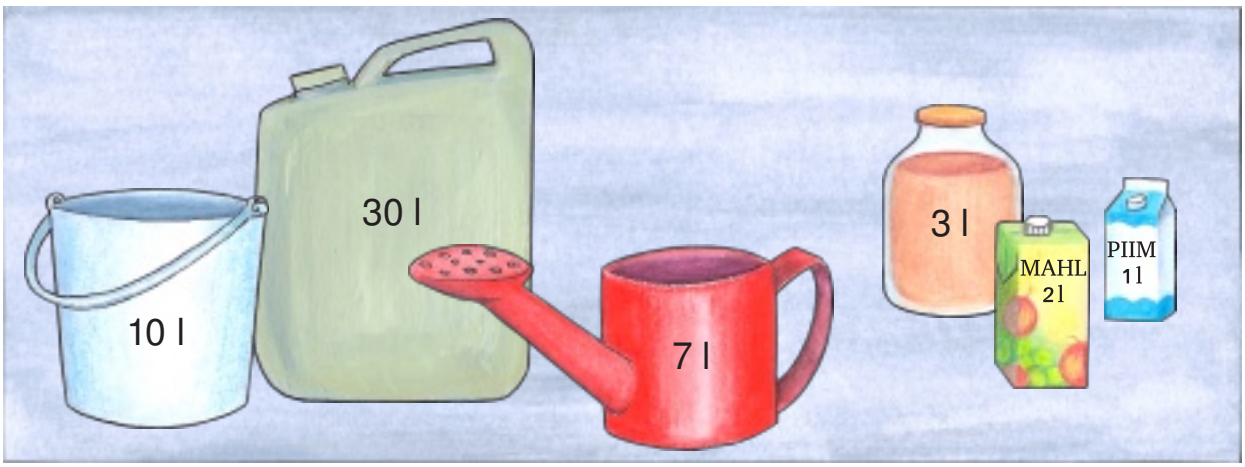

VEDELIKE KOGUST JA ANUMATE MAHTU MÕÕDETAKSE LIITRITES.
LIITRI LÜHEND ON L.

1. Värvi ämbrid.
- Värvi punaseks ämber, mis mahutab kõige rohkem vett.
- Värvi siniseks ämber, mis mahutab kõige vähem vett.
- Keskmise suurusega ämber värvi kollaseks.

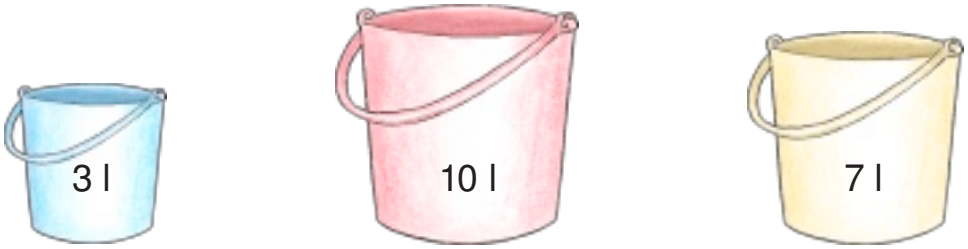

2. Kui palju mahub vett kolme ämbrisse kokku?

3 l + 10 l + 7 l = 20 l

Vastus. Kolme ämbrisse kokku mahub 20 l vett.

3. Punasest ämbrist valati 5 liitrit vett ära. Mitu liitrit jäi ämbrisse?

10 l – 5 l = 5 l

Vastus. Punasesse ämbrisse jäi 5 liitrit vett.

4. Arvuta.

7 l + 7 l = 14 l

16 l – 8 l = 8 l

50 l + 9 l = 59 l

60 l – 30 l = 30 l

20 l + 5 l = 25 l

100 l – 50 l = 50 l

60 l + 20 l = 80 l

70 l – 50 l = 20 l

5. Sama värvi vaatides peab olema samapalju vett. Kirjuta puuduvad arvud.

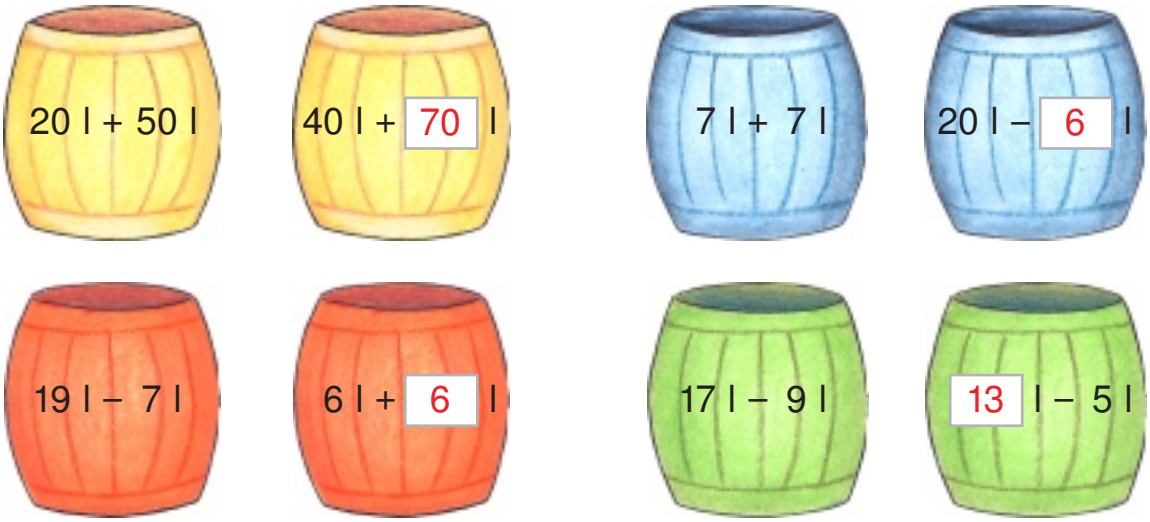

6. Igas vaadis oli 15 liitrit vett. Arvuta, kui palju on nõus vett ning kirjuta vastav võrdus ja värvi.

Valati ära 7 liitrit.

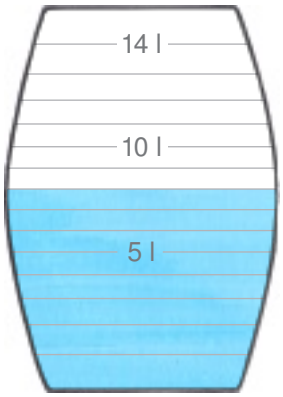

15 l – 7 l = 8 l

Valati ära 9 liitrit.

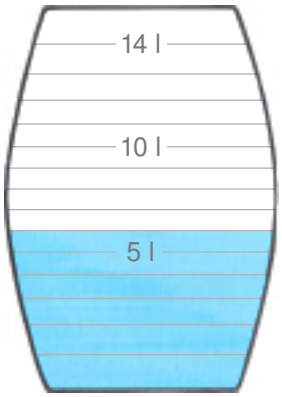

15 l – 9 l = 6 l

Valati ära 6 liitrit.

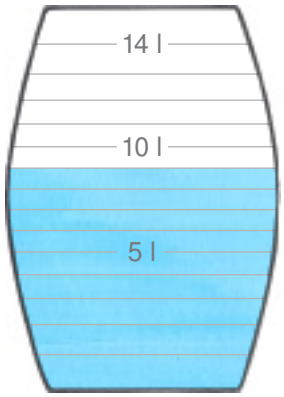

15 l – 6 l = 9 l

Valati ära 5 liitrit.

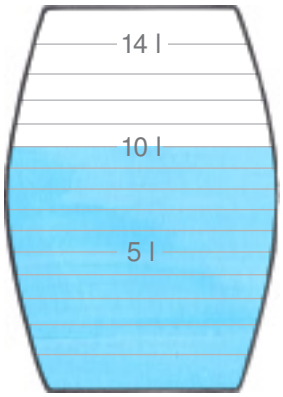

15 l – 5 l = 10 l

GEOMEETRILISED KUJUNDID

1. Millisesse karpi peaks need esemed asetama? Ühenda joonega.

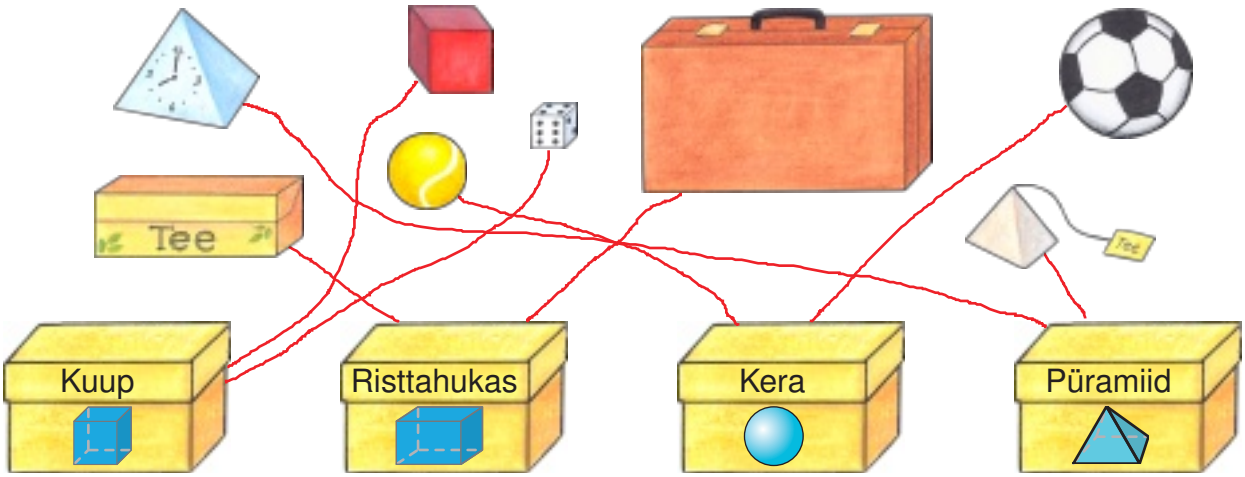

2. Aseta lauale esimese raamatu vahelt välja lõigatud kujundid. Lao nad samas järjestuses nagu sellel pildil.

Nüüd lao need nii:

Mitmes erinevas järjestuses oskad neid kujundeid laduda? Proovi ja joonista iga moodustatud rida ruudulisse vihikusse. Võrdle klassikaaslastega. Kes sai kõige rohkem erinevaid ridu?

3. *Vaata kuubi pinnalaotust. Tõmba ring ümber nendele kuupidele, mille pinnalaotus siin näha on.

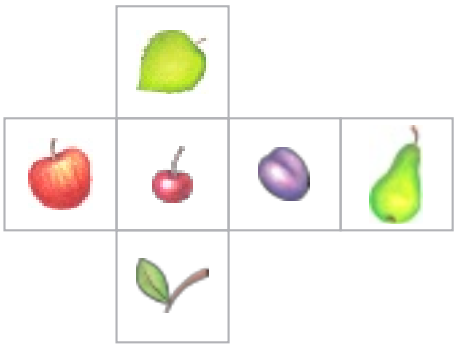

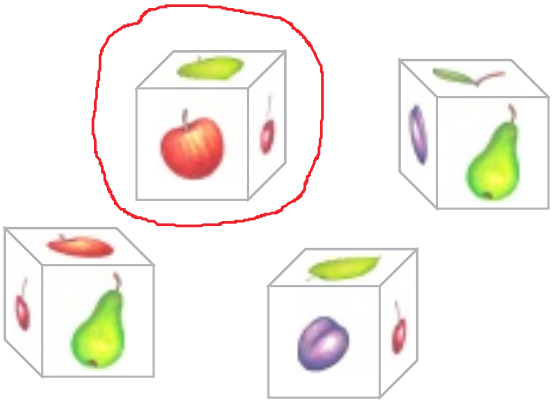

4. Lõika välja ja meisterda kuup, püramiid ja risttahukas.

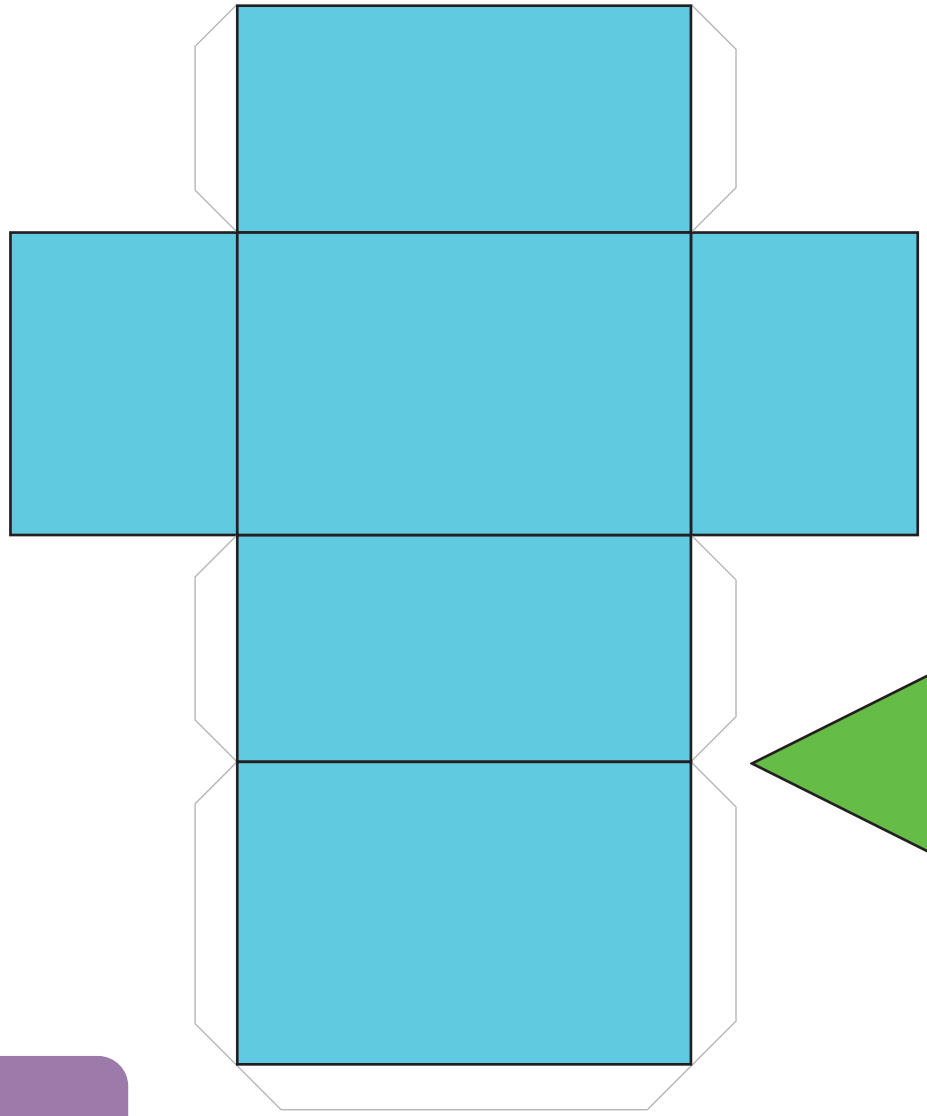

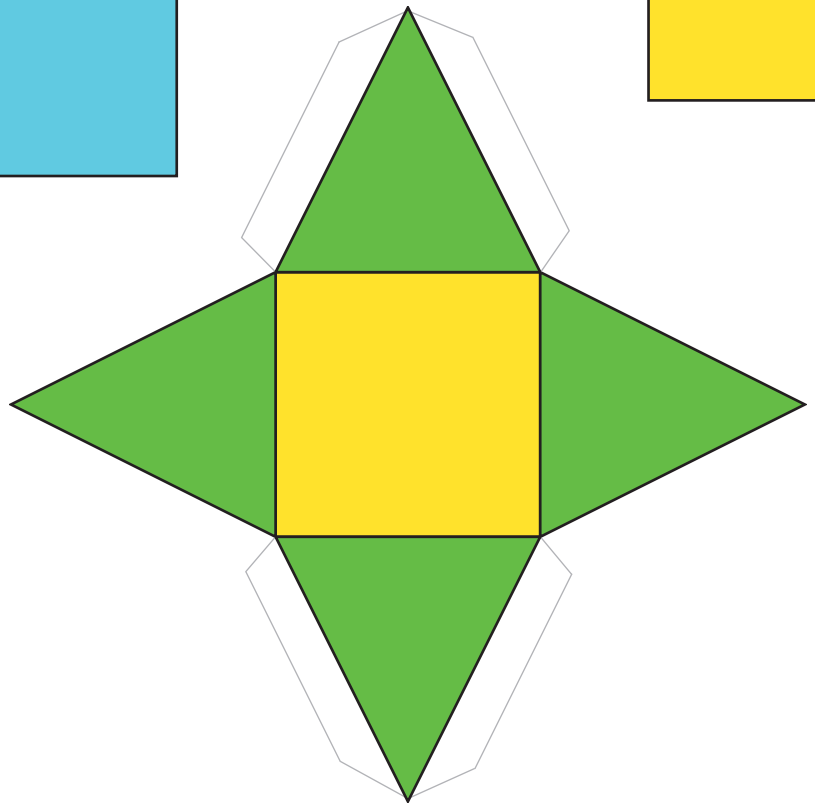

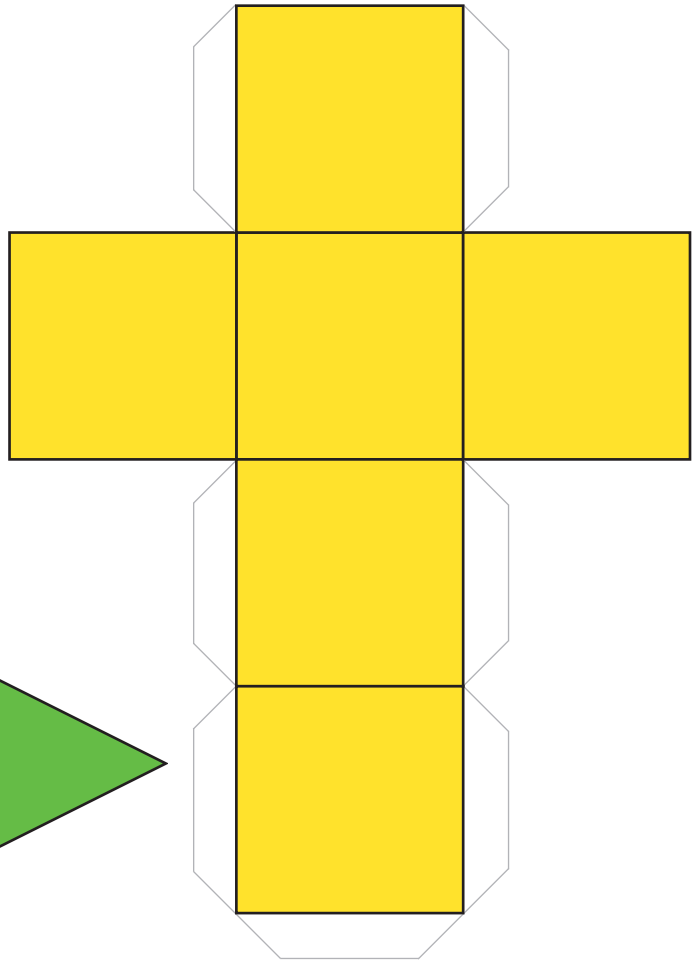

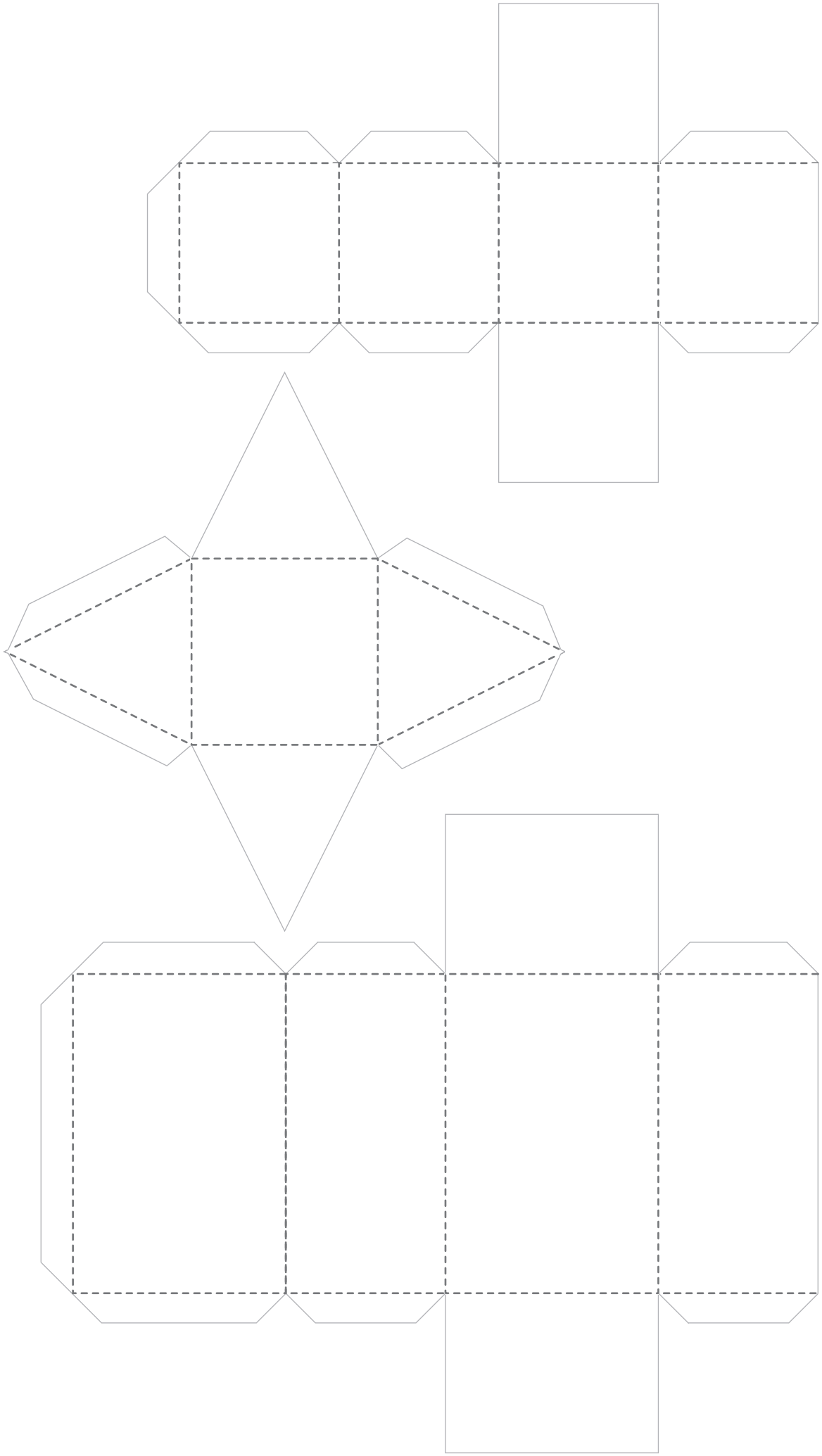

KORDAMINE

1. Liisu ja Timmu läksid suve alguses koos vanematega jalgrattamatkale. Esmalt pakiti kodus seljakotte.

• Timmu seljakott kaalus 8 kg. Liisu seljakott oli 2 kg kergem. Kui palju kaalus Liisu seljakott?

8 kg – 2 kg = 6 kg

Vastus. Liisu seljakott kaalus 6 kilogrammi.

• Isa seljakott kaalus samapalju kui Liisu ja Timmu seljakotid kokku. Kui palju kaalus isa seljakott?

6 kg + 8 kg = 14 kg

Vastus. Isa seljakott kaalus 14 kilogrammi.

• Ema seljakott oli Timmu seljakotist 4 kg raskem. Kui palju kaalus ema seljakott?

8 kg + 4 kg = 12 kg

Vastus. Ema seljakott kaalus 12 kilogrammi.

• *Kui palju kaalusid kõigi pereliikmete seljakotid kokku?

12 kg + 8 kg + 14 kg + 6 kg = 40 kg

Vastus. Kõigi pereliikmete seljakotid kaalusid kokku 40 kg.

SEIKLUSRADA

Avatud
kolmapäevast reedeni kell 11.00–19.00
laupäeval ja pühapäeval kell 10.00–21.00

Täiskasvanupilet 9 eurot
Lapsepilet 6 eurot

2. Loe seiklusraja plakatit ja lahenda ülesanded.

• Millistel nädalapäevadel on seiklusrada suletud?

Seiklusrada on suletud esmaspäeval ja teisipäeval.

• Mitu tundi päevas on seiklusrada tööpäevadel avatud?

19 – 11 = 8

Vastus. Tööpäevadel on seiklusrada avatud 8 tundi.

• Mitu tundi päevas on seiklusrada laupäeviti ja pühapäeviti avatud?

21 – 10 = 11

Vastus. Laupäeviti ja pühapäeviti on seiklusrada avatud 11 tundi.

• Lapsed läksid seiklusrajale kolmapäeval kell 13.00 ja lahkusid 2 tundi enne seiklusraja sulgemist. Mitu tundi oldi seiklusrajal?

19 – 2 – 13 = 4

Vastus. Lapsed olid seiklusrajal 4 tundi.

• Peres on 2 täiskasvanut ja 2 last. Kui palju maksavad laste piletid kokku?

6 € + 6 € = 12 €

Vastus. Laste piletid maksavad kokku 12 eurot.

• Kui palju maksavad täiskasvanute piletid kokku?

9 € + 9 € = 18 €

Vastus. Täiskasvanute piletid maksavad kokku 18 eurot.

3. Arvuta.

70 € + 20 € =	90	20 € + 5 € =	25	70 s + 3 s =	73
30 € + 30 € =	60	40 € + 9 € =	49	30 s + 2 s =	32
70 € – 50 € =	20	79 € – 9 € =	70	40 s – 20 s =	20
80 € – 40 € =	40	84 € – 4 € =	80	60 s – 40 s =	20

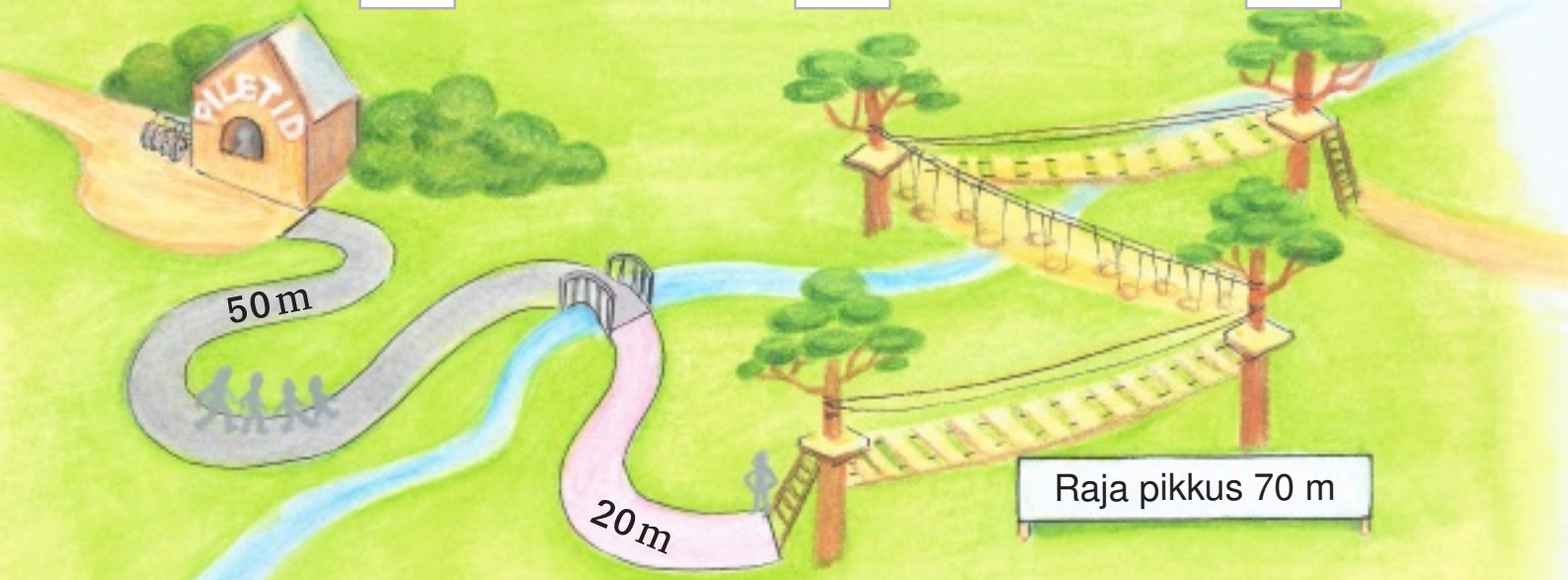

4. Jalgrattamatka esimesel päeval külastati seiklusrada.

• Mitme meetri võrra on tee piletikassast sillani pikem kui tee sillast redelini?

5 0 m – 2 0 m = 3 0 m

Vastus. Tee piletikassast sillani on 30 m võrra pikem.

• Mitme meetri võrra on tee sillalt redelini lühem kui ronimisrada?

7 0 m – 2 0 m = 5 0 m

Vastus. Tee sillalt redelini on 50 m võrra lühem kui ronimisrada.

5. Võrdle: <, >, = .

1 m = 100 cm

20 cm + 50 cm	<	19 cm – 8 cm	>
70 cm + 30 cm	=	25 cm – 5 cm	>
60 cm + 20 cm	<	14 cm – 8 cm	<

6. Pildil on koht, mida pere oma matkal külastas. Arvuta ja leia selle koha nimi.

7 + 7 =	14	A	90 + 3 =	93	I	11 − 9 =	2	S
18 − 9 =	9	D	12 + 5 =	17	K	13 + 5 =	18	T
40 + 6 =	46	E	60 + 9 =	69	L	14 − 8 =	6	U

S	E	I	D	L	A
2	46	93	9	69	14

T	U	U	L	I	K
18	6	6	69	93	17

7. Arvuta.

9 kg + 7 kg =	16 kg	18 kg − 9 kg =	9 kg
14 kg − 7 kg =	7 kg	6 kg + 7 kg =	13 kg
5 kg + 6 kg =	11 kg	16 kg − 8 kg =	8 kg
11 kg − 6 kg =	5 kg	13 kg − 8 kg =	5 kg

8. Ühel õhtul lõkke ääres mängisid Timmu ja Liisu ruumikujundite äraarvamismängu. Proovi ka sina ära arvata, millistest kujunditest lapsed rääkisid.

Ma mõtlesin ühe kujundi. Sellel kujundil ei ole ühtegi tahku, serva ega tippu.

kera

Ma mõtlesin ühe kujundi. Sellel kujundil on 8 tippu ja 6 tahku. Selle kujundi tahud on ruudukujulised. Sellel kujundil on kõik servad ühepikkused.

kuup

Ma mõtlesin ühe kujundi. Selle kujundi põhi on nelinurk, tahud aga kolmnurgad.

püramiid

9. Teede ääres oli erinevaid liiklusmärke. Siin on mõni neist. Kas tunned nende märkide tähendust? Kirjuta iga märgi juurde milliste geomeetriliste kujunditega need sarnanevad?

kolmnurk

ruut

ring

10. Kõige soojemal matkapäeval käisid lapsed järves ujumas. Sellel päeval oli õhusooja 25 kraadi. Järvevesi oli 5 kraadi võrra jahedam. Kui soe oli järvevesi?

25 ° – 5 ° = 20 °

Vastus. Järvevee soojus oli 20°.

11. * Liisu ja Timmu püüdsid matkal kalu. Kokku püüdsid nad 3 kala rohkem kui Liisu ja 7 kala rohkem kui Timmu. Mitu kala püüdis kumbki laps?

T = 3 L = 7 sest 10 – 3 = 7 ja 10 – 7 = 3

Vastus. Timmu püüdis 3 kala ja Liisu 7 kala.

12. Liisu nägi matkal palju ilusaid liblikaid. Lõpeta Liisu alustatud pilt.

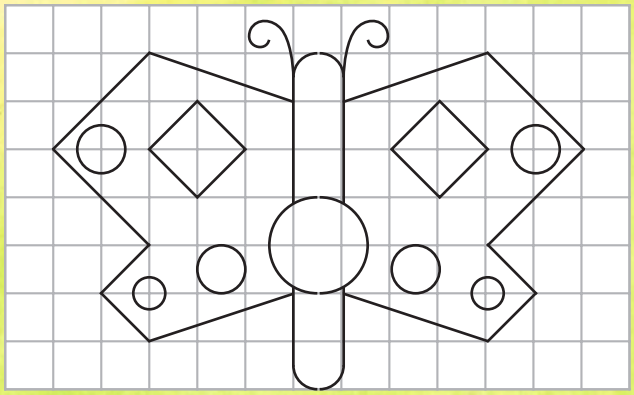

13. Isa andis lastele ülesande: paiguta 4 tikku ümber nii, et tekiks 4 kolmnurka. Kas sina oskad seda ülesannet lahendada?

14. Lahenda mõistatus.

8 + 9 =	17	A	15 − 8 =	7	V
11 + 9 =	20	D	50 + 5 =	55	S
70 − 30 =	40	E	90 − 20 =	70	U
16 − 8 =	8	H	30 + 70 =	100	!

H	E	A	D		S	U	V	E	!
8	40	17	20		55	70	7	40	100

LISAÜLESANDED

1. Värvi nelinurgad, milles on ülesande vastused.

8	7	14
13	12	6
9	12	11

7 + 8 – 9 = 6
9 + 6 – 8 = 7
15 – 9 + 6 = 12
14 – 8 + 7 = 13

16 – 7 + 5 = 14
16 – 8 + 4 = 12
9 + 7 – 8 = 8
8 + 8 – 7 = 9

Üks arv jäi üle. Kirjuta tehe, mille vastuseks see arv sobib.

[ ] + [ ] – [ ] = 11

2. Suusavõistlusel osales 17 last. 8 last oli juba sõidu lõpetanud. Mitu last oli veel suusarajal?

1 7 – 8 = 9

Vastus. Suusarajal oli veel 9 last.

3. Suusavõistlusel osales 17 last. Neist 9 olid poisid. Mitu tüdrukut osales suusavõistlusel?

1 7 – 9 = 8

Vastus. Suusavõistlusel osales 8 tüdrukut.

4. Leia puuduv liidetav.

9 9 Summa on 18	7 9 Summa on 16	8 9 Summa on 17	6 8 Summa on 14
7 6 Summa on 13	8 8 Summa on 16	9 7 Summa on 16	7 8 Summa on 15

5. Millisele arvule arvkiirel jänesed hüppavad? Märgi iga hüpe noolega ja kirjuta vastav lahutamistehe.

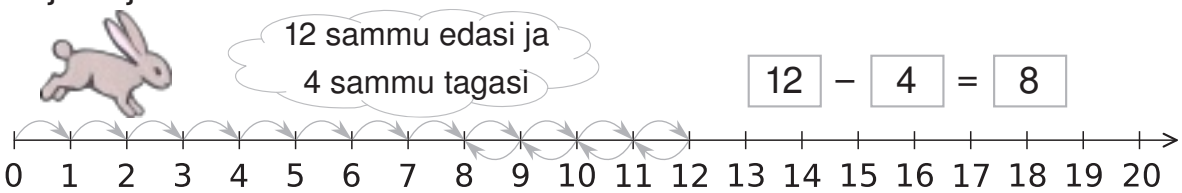

12 – 4 = 8

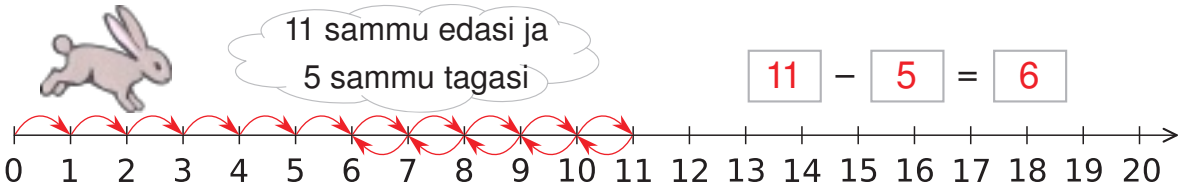

11 – 5 = 6

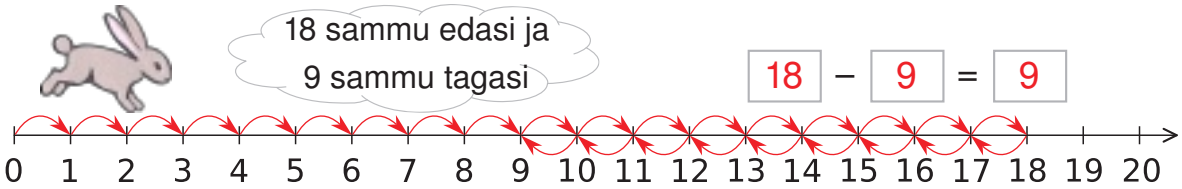

18 – 9 = 9

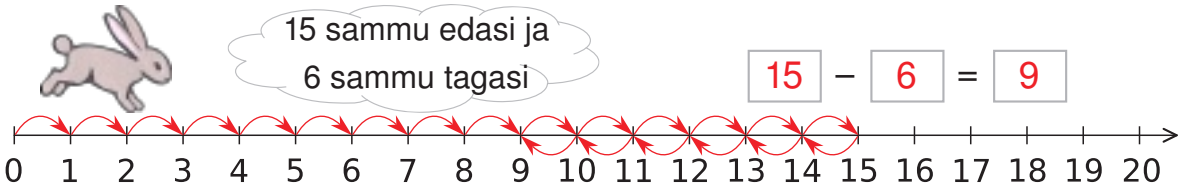

15 – 6 = 9

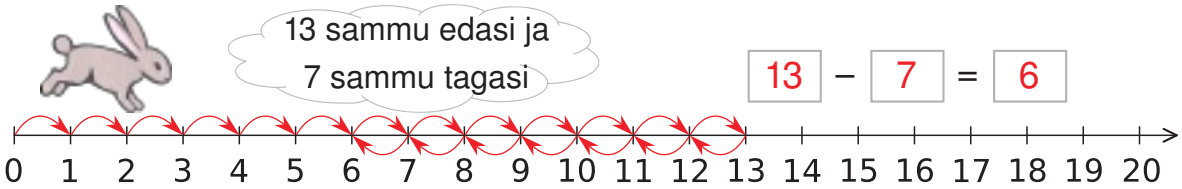

13 – 7 = 6

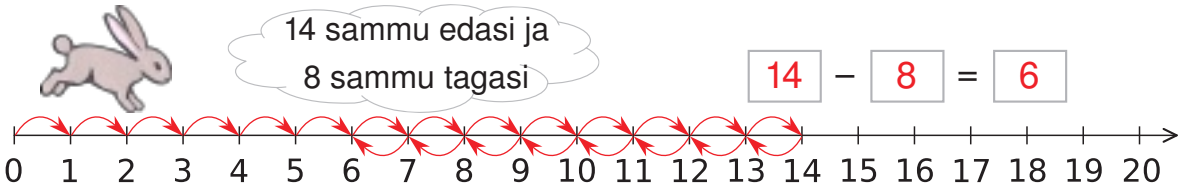

14 – 8 = 6

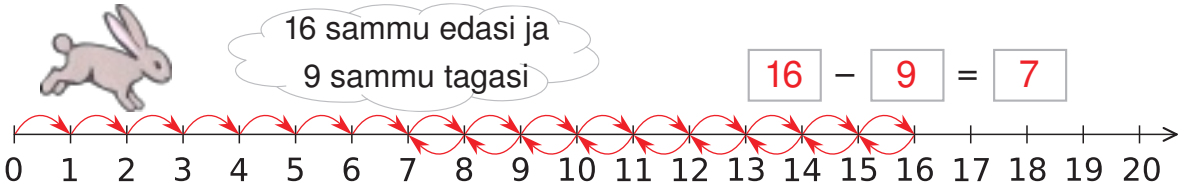

16 – 9 = 7

6. Värvi teine muna täpselt samamoodi.

7. Milline number või pilt puudub? Joonista see tühja ruutu.

2	4	6
6	8	10
10	12	14

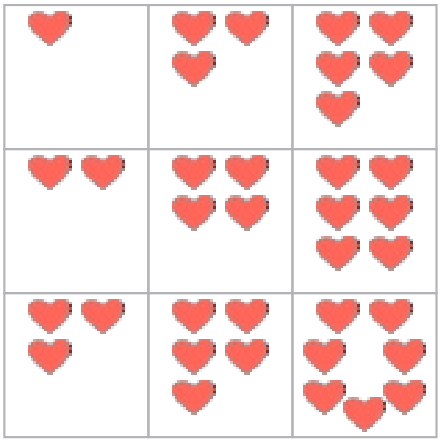

8. Lahenda ristsõna. Kirjuta iga arvu nimetus.

20	k	a	k	s	k	ü	m	m	e	n	d			
90			ü	h	e	k	s	a	k	ü	m	m	e	n	d
10	k	ü	m	m	e									
40			n	e	l	i	k	ü	m	m	e	n	d	
70		s	e	i	t	s	e	k	ü	m	m	e	n	d
30	k	o	l	m	k	ü	m	m	e	n	d			
50	v	i	i	s	k	ü	m	m	e	n	d			
60	k	u	u	s	k	ü	m	m	e	n	d			
80	k	a	h	e	k	s	a	k	ü	m	m	e	n	d
				d										

9. Leia puuduv liidetav.

20 60 Summa on 80	70 20 Summa on 90	50 20 Summa on 70	40 20 Summa on 60
30 20 Summa on 50	60 40 Summa on 100	30 70 Summa on 100	50 40 Summa on 90

10. Kaur ja Timmu mängisid noolemängu. Mitu punkti kumbki poiss kogus?

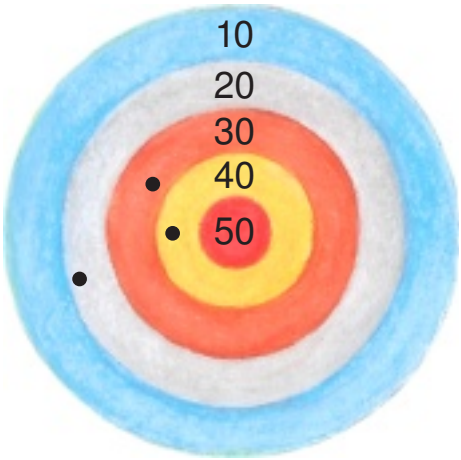

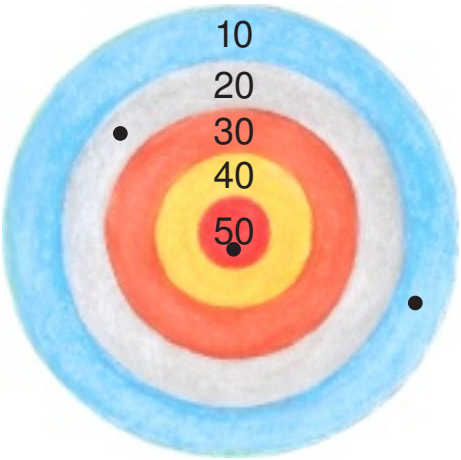

Kaur kogus

20 + 30 + 40 = 90 punkti

Timmu kogus

20 + 50 + 10 = 80 punkti

Kes kogus rohkem punkte? Kaur

Mitme võrra rohkem ta punkte kogus? 10

11. Uuri, mitu kümnelist ja ühelist on arvus, leia õige värv ning värvi pilt.

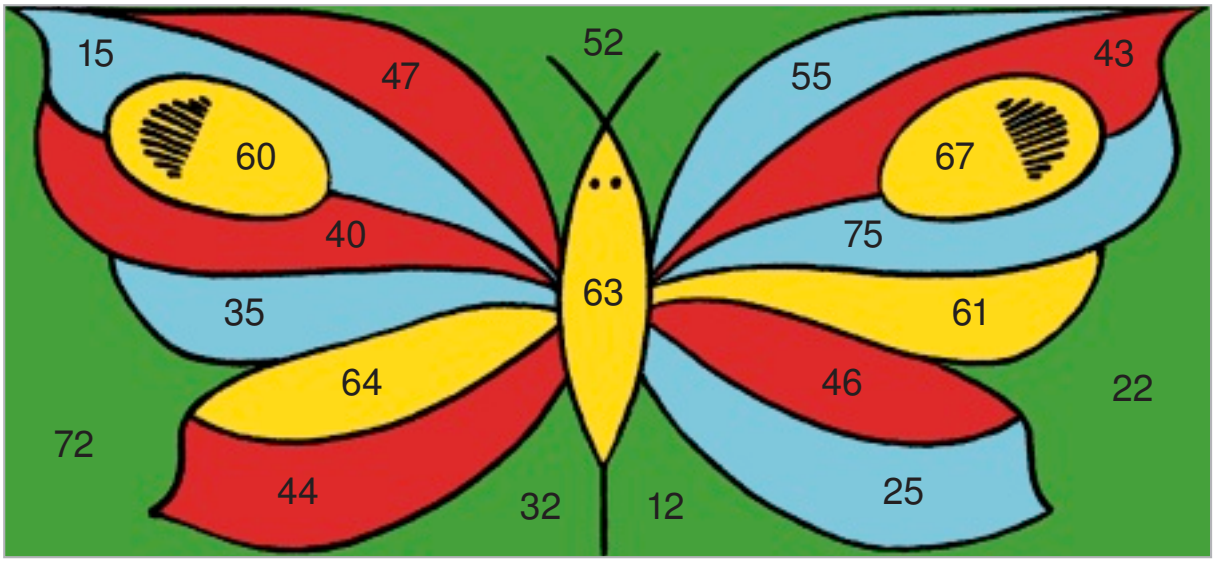

Kümneliste arv	6	4
Värv pildil		

Üheliste arv	5	2
Värv pildil		

12. Vali ja kirjuta sobiv tehe.

30 + 4
40 + 9
7 + 60

7 + 60 > 50

90 + 6
20 + 8
8 + 40

20 + 8 < 30

80 + 2
50 + 5
7 + 70

80 + 2 > 78

30 + 5
60 + 8
4 + 60

60 + 8 > 64

70 + 6
50 + 7
5 + 70

50 + 7 < 75

90 + 9
80 + 1
8 + 70

90 + 9 > 81

40 + 5
60 + 2
9 + 40

40 + 5 < 46

70 + 2
60 + 1
9 + 50

9 + 50 < 60

20 + 1
40 + 3
4 + 30

40 + 3 > 34

13. Arvuta. Kirjuta tehetesse õiged märgid: +, – .

60 – 20 + 9 = 49

8 + 40 + 10 = 58

70 + 7 + 20 = 97

9 + 30 – 9 = 30

7 + 50 – 7 = 50

40 – 20 + 1 = 21

80 – 60 + 5 = 25

4 + 70 – 4 = 70

14. Joonista samasugune kala peegelpildis.

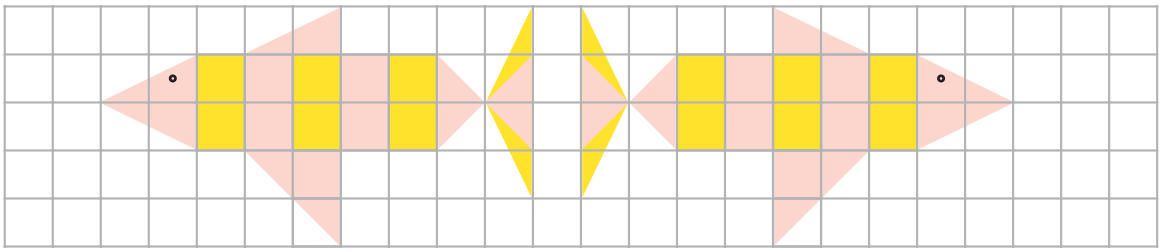

15. Arvuta.

$50 + a = 58$	$60 + a = 61$	$70 + a = 79$
$a = 8$	$a = 1$	$a = 9$
$a + 8 = 48$	$a + 3 = 33$	$a + 2 = 52$
$a = 40$	$a = 30$	$a = 50$
$b + 70 = 74$	$c + 20 = 80$	$40 + d = 60$
$b = 4$	$c = 60$	$d = 20$
$b + 9 = 16$	$c + 4 = 12$	$7 + d = 15$
$b = 7$	$c = 8$	$d = 8$

16. Kauril oli 7 eurot. Vanaisa kinkis talle sünnipäevaks veel raha. Nüüd on Kauril 37 eurot. Kui palju raha vanaisa Kaurile kinkis?

37 € – 7 € = 30 €

Vastus. Vanaisa kinkis Kaurile 30 eurot.

17. Arvuta.

$17 - a = 7$	$19 - a = 10$	$15 - a = 5$
$a = 10$	$a = 9$	$a = 10$
$60 - a = 10$	$50 - a = 50$	$90 - a = 0$
$a = 50$	$a = 0$	$a = 90$
$12 - b = 6$	$11 - c = 5$	$18 - d = 9$
$b = 6$	$c = 6$	$d = 9$
$14 - b = 8$	$12 - c = 7$	$13 - d = 9$
$b = 6$	$c = 5$	$d = 4$

18. Paiguta 14 tennisepalli õigesti. Joonista teise karpi õige arv palle ja kirjuta vastav tehe.

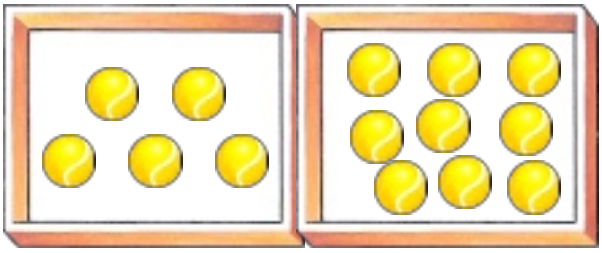

5 + 9 = 14

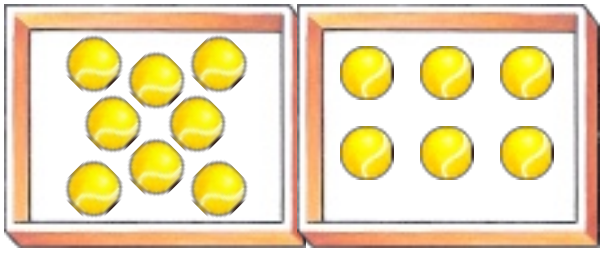

8 + 6 = 14

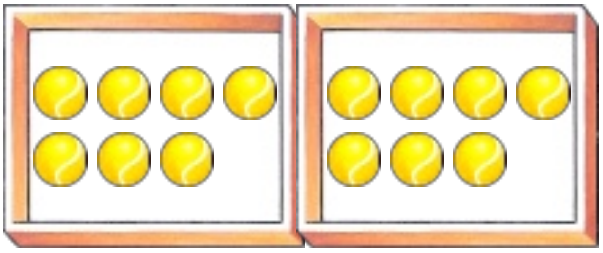

7 + 7 = 14

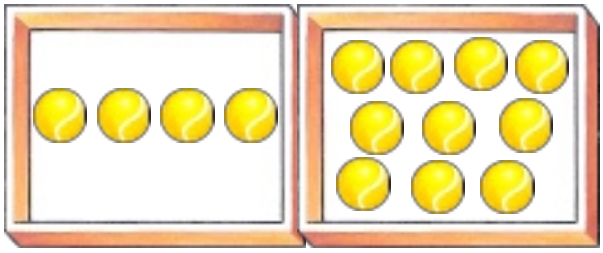

4 + 10 = 14

19. Arvuta.

$19 - a = 10$	$11 - a = 10$	$17 - a = 7$
$a =$ 9	$a =$ 1	$a =$ 10
$60 - a = 50$	$40 - a = 30$	$90 - a = 30$
$a =$ 10	$a =$ 10	$a =$ 60
$11 - b = 7$	$18 - c = 9$	$13 - d = 4$
$b =$ 4	$c =$ 9	$d =$ 9
$14 - b = 6$	$13 - c = 8$	$16 - d = 7$
$b =$ 8	$c =$ 5	$d =$ 9

20. Arvuta mänguasjade hinnad.

40 €

30 €

17 €

20 €

10 €

7 €

21. Joonista kelladele osutid.

Kell on 11.00

Kell on 3.00

Kell on 16.00

Kell on 9.00

Kell on 7.00

Kell on 22.00

Kell on 12.00

Kell on 6.00

22. Kirjuta minutites.

Koolitund kestab kolmveerand tundi ehk 45 minutit.

Vahetund kestab veerand tundi ehk 15 minutit.

Vahetund ja tund kestavad kokku 60 minutit.

23. Uuri piltidel olevaid kellasid. Kirjuta noolele, mitu tundi on möödunud.

24. Kaur oli õues 2 tundi. Ta jõudis tuppa kell 18.00. Mis kell läks Kaur õue?

			1	8	–	2	=	1	6														
Vastus.			Kaur läks õue kell 16.00.																				

25. Kui palju on kell veerand tunni pärast? Joonista osutid.

26. Kui palju oli kell pool tundi tagasi? Joonista osutid.

27. Lastesaade algas kell 17.00. Saade kestis kolmveerand tundi. Mis kell saade lõppes?

17.00 —45 minutit→ 17.45

Vastus. Lastesaade lõppes kell 17.45.

28. Spordisaade kestis veerand tundi. Saade lõppes kell 20.15. Mis kell saade algas?

20.00 —15 minutit→ 20.15

Vastus. Spordisaade algas kell 20.00.

29. Esimese klassi lapsed võistlesid spordipäeval palliviskes. Joonista iga lapse pallivisketulemuse kohale lipuke viskaja nimetähega.

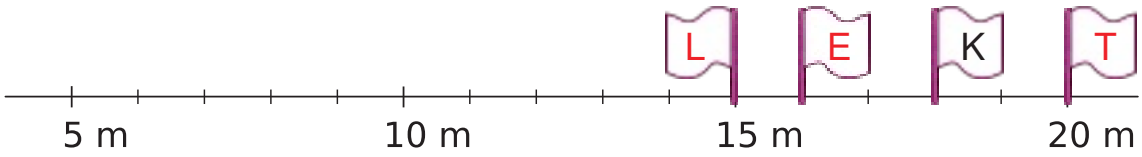

Lipukesega on tähistatud Kauri pallivise.
Kaur viskas palli 18 meetrit.

Timmu viskas Kaurist 2 meetrit kaugemale. Kui kaugele viskas Timmu?

18 m + 2 m = 20 m

Vastus. Timmu viskas palli 20 meetrit.

Liisu viskas Timmust 5 meetrit vähem. Kui kaugele viskas Liisu?

20 m – 5 m = 15 m

Vastus. Liisu viskas palli 15 meetrit.

Emili viskas Liisust 1 meetri rohkem. Kui kaugele viskas Emili?

15 m + 1 m = 16 m

Vastus. Emili viskas palli 16 meetri kaugusele.

30. Lapsed jooksid spordipäeval 60 meetri pikkust vahemaad. Kirjuta tabelisse puuduvad arvud.

Joostud on	Veel on joosta
20 m	40 m
10 m	50 m
30 m	30 m

31. Koosta võrdused. Kirjuta need ruudulisse vihikusse.

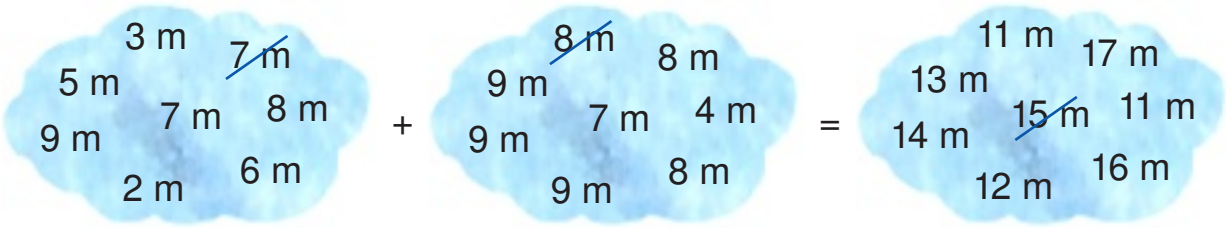

Näide: 7 m + 8 m = 15 m

32. Isa istutas eelmisel aastal aeda kuusetaime, mis oli 20 cm kõrge. Sellel aastal on taim juba 30 cm kõrgune. Kui palju on puu aastaga kasvanud?

30 cm – 20 cm = 10 cm

Vastus. Kuusetaim on aastaga kasvanud 10 cm.

33. Arvuta.

13 cm – 8 cm = 5 cm	50 cm + 8 cm = 58 cm
15 cm – 6 cm = 9 cm	40 cm + 9 cm = 49 cm
9 cm + 9 cm = 18 cm	69 cm – 9 cm = 60 cm
8 cm + 6 cm = 14 cm	42 cm – 2 cm = 40 cm

34. Arvuta.

50 cm − 40 cm = 10 cm	50 cm + 2 cm = 52 cm
70 cm − 30 cm = 40 cm	70 cm + 6 cm = 76 cm
40 cm + 20 cm = 60 cm	94 cm − 4 cm = 90 cm
60 cm + 30 cm = 90 cm	99 cm − 9 cm = 90 cm

35. Joonesta ruudulisse vihikusse ja arvuta.

- Joonesta sirglõik *AB*, mille pikkus on 12 cm.
- Joonesta sirglõik *CD*, mis on 6 cm lühem, kui sirglõik *AB*.
- Joonesta sirglõik *EF*, mis on 3 cm pikem, kui sirglõik *CD*.

36. Koosta võrdused. Kirjuta need ruudulisse vihikusse.

Näide: 15 € − 9 € = 6 €

37. Arvuta.

12 − 6 + 30 = 36	14 − 7 + 9 = 16
19 − 8 + 40 = 49	8 + 8 − 9 = 7
70 − 50 − 8 = 12	11 − 6 + 8 = 13
90 − 70 − 5 = 15	7 + 5 − 6 = 6
30 + 30 + 7 = 67	100 − 50 + 30 = 80
60 − 20 + 8 = 48	90 − 40 + 50 = 100

38. Arvuta. Ühenda joonega rahakotid, milles on samapalju raha.

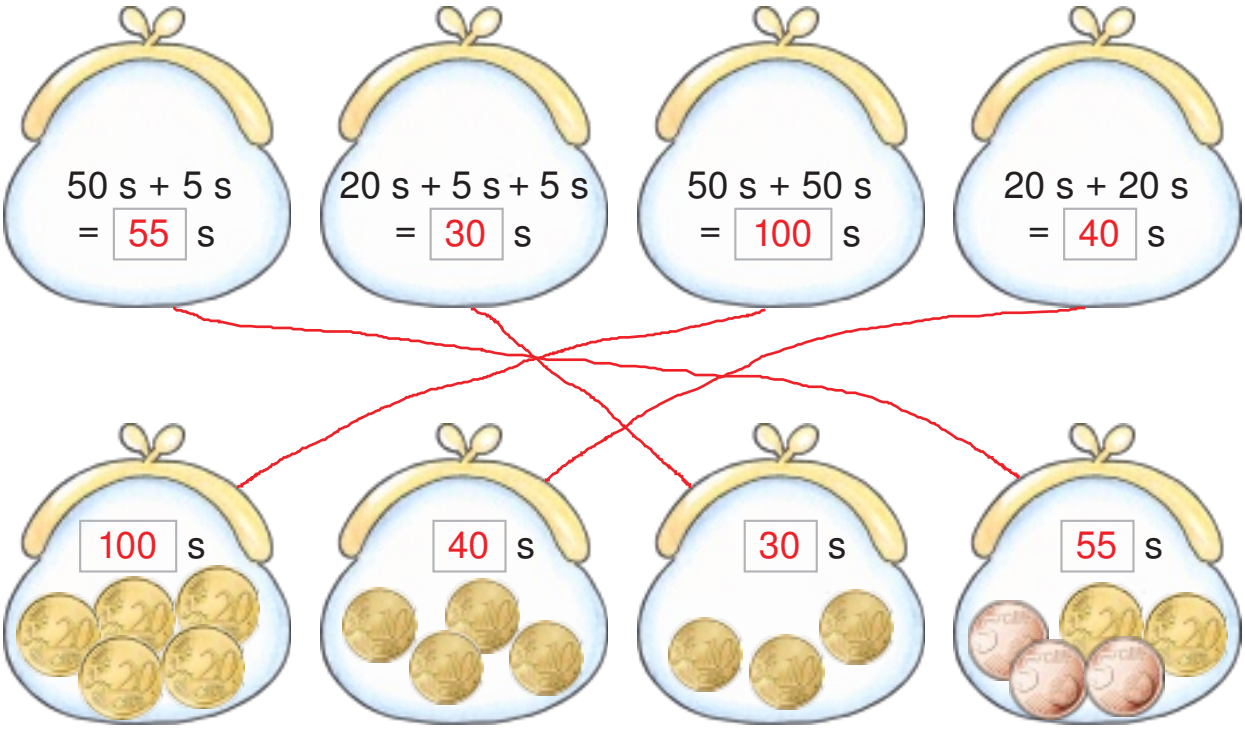

39. Arvuta ja joonista termomeetrite näidud.

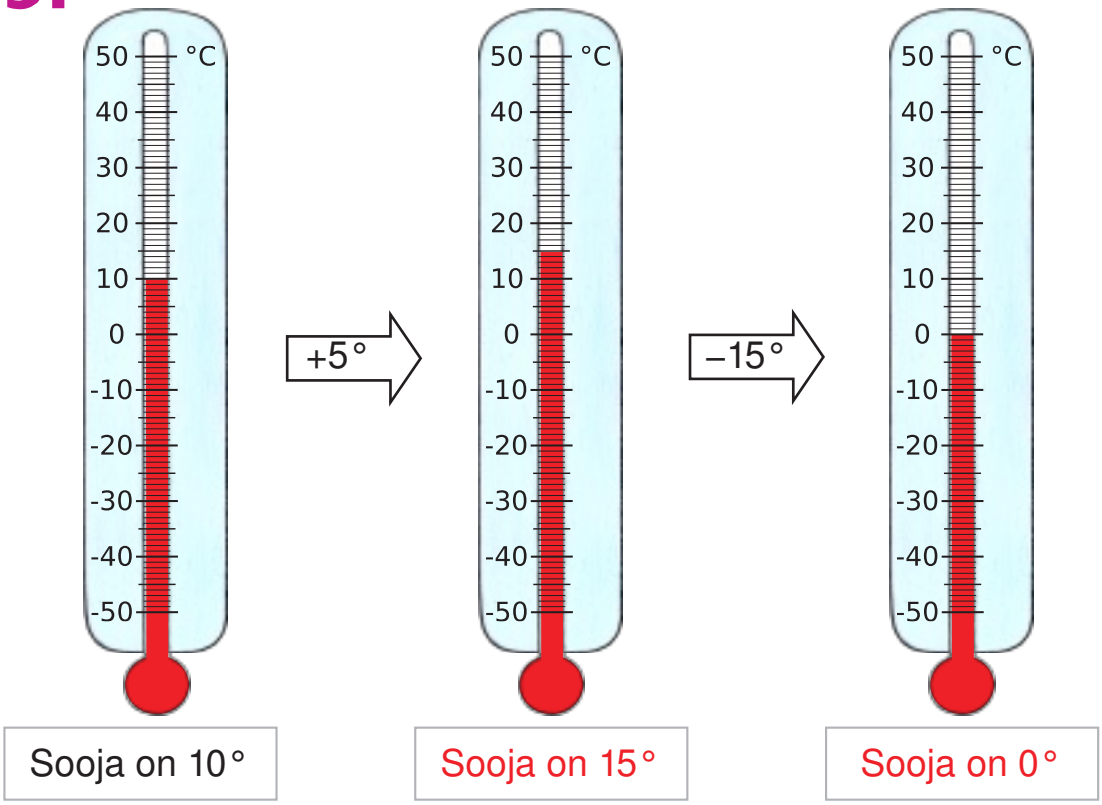

40. Arvuta seljakottide raskused.

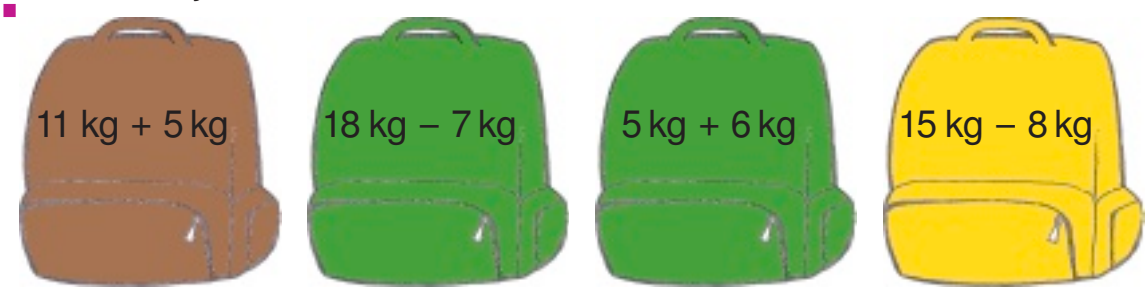

Värvi kõige kergem seljakott kollaseks, kõige raskem seljakott pruuniks ja võrdse raskusega kotid roheliseks.

41. Grete ostis 100 grammi kommi. Kui ta oli mõne kommi ära söönud, oli tal kommipakis järel veel 70 grammi komme. Mitu grammi komme oli Grete söönud?

100 g – 70 g = 30 g

Vastus. Grete oli söönud 30 grammi komme.

42. Kausis oli vesi. Juurde valati veel 7 liitrit vett. Nüüd on vett 12 liitrit. Mitu liitrit vett oli kausis enne vee juurde valamist?

12 l – 7 l = 5 l

Vastus. Enne vee juurde valamist oli kausis 5 liitrit vett.

43. Värvi.

Kera	
Risttahukas	
Püramiid	
Kuup	

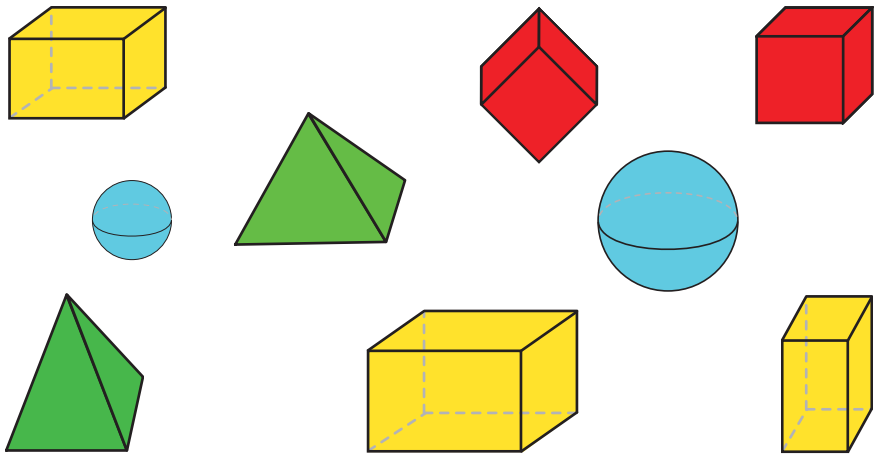

SISUKORD

Lahutamine 16-st	4
Lahutamine 17-st ja 18-st	6
Kordamine	8
Arvud 1-100	12
Täiskümned	14
Täiskümnete liitmine ja lahutamine (1.)	16
Täiskümnete liitmine ja lahutamine (2.)	18
Kümnelised ja ühelised	20
Arvude võrdlemine	22
Liitmise ja lahutamise seos	24
Kordamine	26
Täht arvu tähisena (1.)	28
Täht arvu tähisena (2.)	30
Täht arvu tähisena (3.)	32
Ööpäev	34
Tund ja minut	36
Meeter	38
Meeter ja sentimeeter	40
Euro ja sent (1.)	42
Euro ja sent (2.)	44
Termomeeter (1.)	46
Termomeeter (2.)	48
Kilogramm	50
Gramm	52
Liiter	54
Geomeetrilised kujundid	56
Kordamine	59
Lisaülesanded	66